

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Облік і оподаткування

ДИПЛОМНА РОБОТА

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

на тему:

« Облік і контроль необоротних активів в зкладах освіти»

Виконала: студентка II курсу,
група ОО(з)-21
напряму підготовки (спеціальності)

071 «Облік і оподаткування»
(шифр і назва напряму підготовки, спеціальності)

Стефанишин - Штогрин М.Р.

(прізвище та ініціали студента)

Керівник к.е.н. доц. Савків У.С.

(прізвище та ініціали)

Рецензент д.е.н., проф. Благун І.І.

(прізвище та ініціали)

Івано-Франківськ – 2022р.

“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Факультет Економічний

Кафедра «Облік і оподаткування»

Освітній рівень Бакалаврський

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Іван БАЛАНЮК

(прізвище, ініціали)

“ _____ ” _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Стефанишин – Штогрин Марія Русланівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи « Облік і контроль необоротних активів в закладах освіти»

керівник роботи к.е.н. доц. Савків Уляна Степанівна

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Перелік питань, які потрібно розробити: розглянути економічну суть необоротних активів та їх значення; з'ясувати класифікацію необоротних активів; описати нормативно-правове забезпечення обліку необоротних активів в закладах освіти; надати організаційно-економічну характеристику ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»; охарактеризувати організацію обліку необоротних активів в ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»; запропонувати удосконалення обліку необоротних активів в закладах освіти; розкрити організацію контролю необоротних активів в закладах освіти; розробити проведення контролю необоротних активів в закладах освіти; описати напрямки вдосконалення контролю необоротних активів в закладах освіти.

3. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА СУТНІСТЬ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	11.02.2022 р.	Виконано
2	ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА	11.02.2022 р.	Виконано

	ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ		
3	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	12.04.2022р.	Виконано

Студент _____ Стефанишин - Штогрин М.Р.
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

Савків У.С.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

ВІДГУК

наукового керівника к.е.н., доцента Савків У.С.

на кваліфікаційну роботу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

студентки групи ОО(з)-21

Стефанишин-Штогрин Марія Русланівна

на тему: « Облік і контроль необоротних активів в закладах освіти»

Протягом останніх років у системі бухгалтерського обліку бюджетних установ спостерігаються зміни. Зростає потреба в отриманні достовірної інформації, необхідної для прийняття раціональних управлінських рішень. Бухгалтерський облік потребує розробки механізму, оптимізації і раціонального узагальнення відтворених господарських подій і операцій суб'єкта господарювання на відповідних інформаційних носіях.

Успішна організація бухгалтерського обліку сприяє оптимальному та ефективному використанню бюджетних ресурсів і впливає на мінімізацію витрат у діяльності бюджетних установ. Дослідження стану забезпечення та використання необоротних активів є одним із важливих напрямків в системі удосконалення бухгалтерського обліку бюджетних установ.

В роботі розкрито економічну суть необоротних активів та їх значення; здійснено класифікацію необоротних активів; вивчено нормативно-правове забезпечення обліку необоротних активів в закладах освіти; здійснено організаційно-економічну характеристику ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»; вивчено організацію обліку необоротних активів в ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»; запропоновано напрямки удосконалення обліку та контролю необоротних активів в закладах освіти.

Суттєвих недоліків робота не містить.

Загальний висновок: кваліфікаційна робота першого (бакалаврського) рівня вищої освіти студентки Стефанишин-Штогрин Марії Русланівни на тему:

«Облік і контроль необоротних активів в закладах освіти» виконана відповідно до вимог кафедри обліку і оподаткування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Робота може бути допущена до захисту, а її автор заслуговує на позитивну оцінку та присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

кафедри обліку і оподаткування

Прикарпатського національного
університету ім. В. Стефаника

«__» _____ 2022 р.

Уляна САВКІВ

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

студентки групи ОО(з)-21

Стефанишин-Штогрин Марія Русланівна

на тему:

«Облік і контроль необоротних активів в закладах освіти»

Актуальність теми. Необоротні активи є вагома матеріальна складова у діяльності кожного суб'єкта господарювання. Забезпечення належного функціонального стану, оновлення, модернізації та раціонального використання необоротних активів мають сприяти розвитку бюджетної установи та підвищувати її конкурентоспроможність. Необоротні активи є одним з найважливіших об'єктів у системі бухгалтерського обліку.

Останнім часом в Україні відбулось погіршення фінансового становища багатьох бюджетних установ, також спостерігається незадовільний стан забезпеченості необоротними активами в деяких закладах освіти. Своєчасний облік та контроль їх використання сприятиме поліпшенню фінансово-господарського стану бюджетної установи.

Об'єктом дослідження є організація та стан обліку необоротних активів ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ».

Предмет дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних основ організації обліку та контролю необоротних активів у закладах освіти.

Самостійні розробки і пропозиції автора. Дипломна робота є самостійним дослідження автора з обраної тематики. Слід відзначити належне оформлення дипломної роботи, послідовність та логічність викладення матеріалу, повноту, достовірність інформації; використання рисунків та таблиць, що полегшує сприйняття матеріалу, посилює його доказовість.

Загальний висновок: кваліфікаційна робота першого (бакалаврського) рівня вищої освіти студентки Стефанишин-Штогрин Марії Русланівни на тему:

« Облік і контроль необоротних активів в закладах освіти» є завершеним, проведеним науковим дослідженням, має наукову і практичну цінність, за змістом та оформленням відповідає вимогам МОН України, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Рецензент:
д.е.н., професор кафедри
менеджменту і маркетингу
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

Благул І.І.

ПЛАН

ВСТУП.....	9
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА СУТНІСТЬ НЕООБОРОТНИХ АКТИВІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	12
1.1.Економічна суть необоротних активів та їх значення.....	12
1.2.Класифікація необоротних активів.....	18
1.3.Нормативно-правове забезпечення обліку необоротних активів в закладах освіти.....	25
Висновки до розділу 1.....	28
РОЗДІЛ 2.ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУНЕООБОРОТНИХ АКТИВІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	30
2.1. Організаційно-економічна характеристика ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ».....	30
2.2. Організація обліку необоротних активів в ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ».....	41
2.3. Удосконалення обліку необоротних активів в закладах освіти.....	50
Висновки до розділу 2.....	53
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ НЕООБОРОТНИХ АКТИВІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	55
3.1. Організація контролю необоротних активів в закладах освіти.....	55
3.2.Проведення контролю необоротних активів в закладах освіти.....	61
3.3. Напрямки вдосконалення контролю необоротних активів в закладах освіти.....	68
Висновки до розділу 3.....	73
ВИСНОВКИ.....	77
ДОДАТКИ.....	81
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	91

ВСТУП

Актуальність теми. Освіта – це засіб, який дає нам навички, методи, інформацію та знання, щоб знати, розуміти та поважати обов’язки, які ми маємо перед нашим суспільством, сім’ями та нацією. Тому значення освіти в житті величезне. Важливість освіти в житті полягає в тому, що вона допомагає кожному розвинути погляд на світ і наше суспільство. Освіта допомагає нам отримувати нові ідеї та досліджувати нові ідеї.

Заклади освіти в житті людини діють з гнучкими критеріями попередніх досліджень, а також з урахуванням багатьох інших факторів, таких як досвід та позашкільна діяльність, зокрема. Це заохочує людей із різним походженням застосовувати та отримувати доступ до найкращої інфраструктури, провідних професорів та мультикультурного навчального середовища.

У фінансовому обліку активи – це ресурси, необхідні компанії для ведення та розвитку свого бізнесу. Активи поділяються на дві категорії: оборотні та необоротні, які відображаються на балансі компанії та об’єднуються, утворюючи загальні активи компанії.

Теоретичні питання обліку та контролю необоротних активів у бюджетних установах досліджувалися різними вченими, зокрема: П. Атамасом, М. Білухою, С. Булгаковою, Г. Велшем, О. Гаценко, А. Герасимовичем, В. Горелкіним, Р. Джогою, О. Дишкант, І. Дроздом, І. Житною, Є. Калюгою, Т. Канєвою, Л. Кіндрацькою, Г. Кірейцевим, П. Ковалем, М. Кужельним, А. Кузьмінським, С. Левицькою, Л. Ловінською, А. Любченко, Т. Мельник, М. Метьюсом, Є. Мнихою, Б. Нідлзом, Л. Панкевич, Т. Писаренко, Н. Рубан, С. Свірко, Я. Соколовим, В. Сошко, І. Стефанюком, Н. Сушко, І. Ткаченко, І. Фаріоном, Е. Хендріксоном, О. Чечуліною, В. Шевчуком та ін.

Віддаючи належне проведеним ґрунтовним дослідженням з цієї проблематики, варто відзначити, що існує низка невирішених питань, які потребують глибокого та детального методологічного опрацювання.

Метою дипломної роботи є удосконалення теоретико-методологічних засад

обліку та контролю необоротних активів у закладах освіти.

Відповідно до мети було визначено та сформульовано наступні *завдання*:

- розглянути економічну суть необоротних активів та їх значення;
- з'ясувати класифікацію необоротних активів;
- описати нормативно-правове забезпечення обліку необоротних активів в закладах освіти;
- надати організаційно-економічну характеристику ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»;
- охарактеризувати організацію обліку необоротних активів ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»;
- запропонувати удосконалення обліку необоротних активів в закладах освіти;
- розкрити організацію контролю необоротних активів в закладах освіти;
- розробити проведення контролю необоротних активів в закладах освіти;
- описати напрямки вдосконалення контролю необоротних активів в закладах освіти.

Об'єктом дослідження є організація та стан обліку необоротні активи ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ».

Предмет дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних основ організації обліку та контролю необоротних активів у закладах освіти.

Методологічною основою дослідження стали методи аналізу та синтезу, методи причинно-наслідкового та абстрактно-логічного характеру. Для оцінки фінансового стану підприємства використані аналітичні та статистичні методи, а саме групування, середніх та відносних величин, порівняльного аналізу, систематизації та узагальнення. Також загальними методами дослідження слугували діалектичний метод пізнання, який допоміг цілеспрямовано вивчити економічні поняття; факторний аналіз, який використовувався для комплексного аналізу діяльності підприємства; індукція, яка використовувалася в якості

специфічного економічного доказу та дедукція, за допомогою якої робили логічний висновок.

Структура роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, дев'яти підрозділів, висновків та списку використаних джерел (39 найменування). Загальний обсяг роботи - 76 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА СУТНІСТЬ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

1.1. Економічна суть необоротних активів та їх значення

Необоротні активи є одним із найважливіших економічних факторів, у тому числі й бухгалтерського обліку.

Необоротні активи зараз відіграють ключову роль у сучасному бізнес-середовищі, оскільки вони є невід'ємною частиною майна будь-якого бізнесу та інших видів діяльності.

В умовах ринкової економіки зростає попит на достовірний облік і звітність про діяльність підприємств, установ та організацій, що дасть можливість їх керівникам підвищити ефективність своєї роботи [7].

На сучасному етапі розвитку необоротні активи можуть бути найважливішим фактором виробництва. Від рівня технічної оснащеності залежить якість продукції і продуктивність праці, а також показники ефективності діяльності підприємства.

Необоротні активи вимагають чіткого та точного обліку і відображаються не лише в бухгалтерському обліку, а й у фінансовій звітності. Щоб правильно визначити поняття «необоротні активи» та описати їх зміст, необхідно спочатку дослідити, що означає цей термін у різних економічних джерелах. В економічних поняттях, фінансах, бухгалтерському обліку вони трактуються по-різному. Щоб правильно зрозуміти поняття необоротних активів, важливо дослідити поняття активів.

Активи – це матеріальні та нематеріальні активи та права, які перебувають під контролем організації та використовуються з певною метою, виражені у грошовій оцінці.

І.О. Бланк під активами підприємства визнаються контрольовані економічні ресурси, що надходять від інвестування, і характеризуються визначальною

вартістю, продуктивністю та здатністю отримувати дохід, а також втрачати з часом свою вартість [4, с. 157].

Необхідно підкреслити, що те, що в економіці та юриспруденції називають капіталом, в бухгалтерському обліку називають активами, тому однією з теорій походження поділу активів на оборотні та необоротні (основні) є класичний поділ капіталу на оборотний та основний.

На думку М. В. Півторак, використання терміну «необоротні активи» в НП(С) БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» недостатньо коректне щодо тих об'єктів, які він формує [23, с. 6]. Автор зазначає, що єдиним необоротним активом є земля. Виходячи з цього, пропонується поділ активів на основні та оборотні, що узгоджується з класичним принципом поділу капіталу.

Таким чином, необоротні активи, тобто основний капітал, є частиною активу (власності) установи. У зовнішньоекономічній та бухгалтерській практиці поняття «необоротні активи» позначається різними термінами, що впливають із особливостей перекладу з різних мов.

Наприклад, англійською мовою необоротні активи можна назвати необіговими активами, основними активами, довгостроковими активами тощо. Дивлячись на визначення, ми вже бачимо, що поняття необоротних активів є неоднозначним. Зокрема, в зарубіжній літературі часто немає уніфікованого терміну, але відображені окремі складові довгострокових активів: основні засоби, нематеріальні активи тощо. У радянський період економічного розвитку нематеріальних активів як таких не існувало, тому необоротні активи називали основними засобами, які розрізняли у матеріальній формі. Багато авторів необоротні активи називають основним капіталом, до якого входять матеріальні активи, фінансові інвестиції, нематеріальні активи[7].

План рахунків бухгалтерського обліку у державному секторі – це перелік рахунків та субрахунків для узагальнення інформації про факти діяльності суб'єктів державного сектору у сфері бухгалтерського обліку, містить коди (номери) та назви синтетичних рахунків та підрахунків. рахунки в десятковій системі.

Розшифровка балансового рахунку представлена на рис. 1.1.

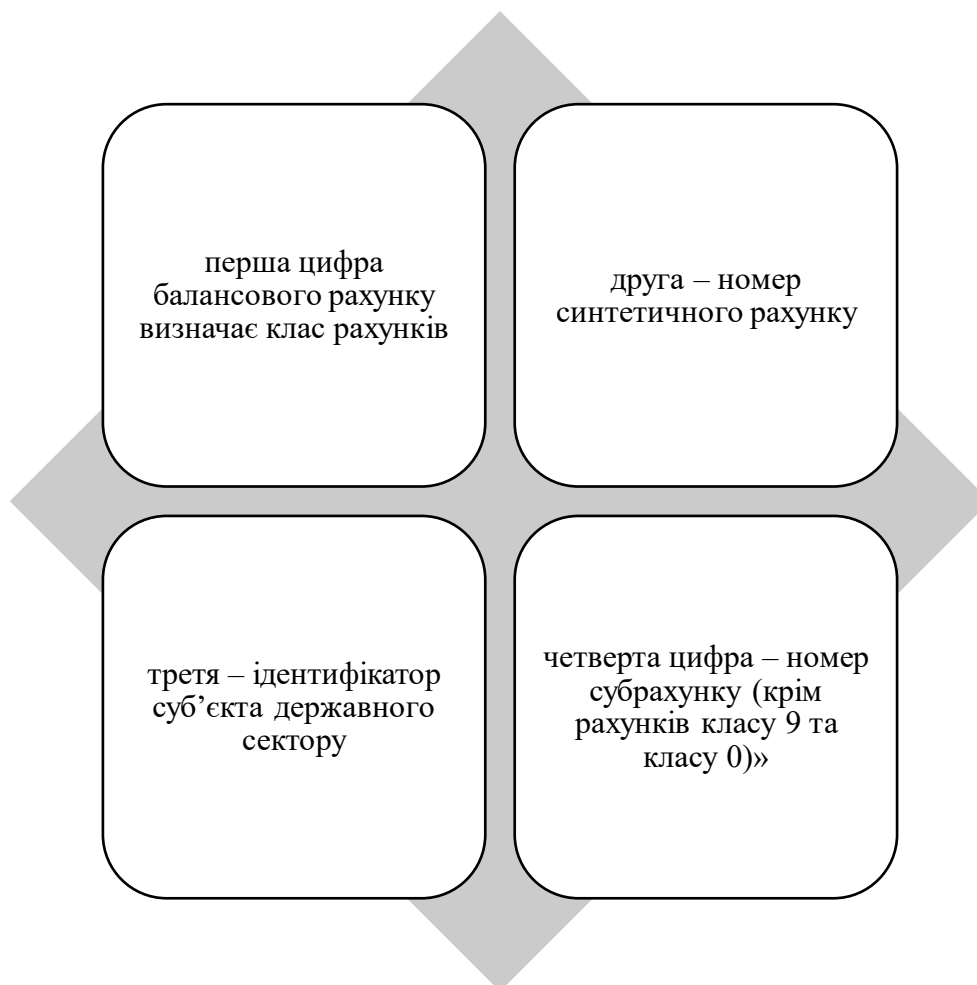

Рис. 1.1. Розшифровка балансового рахунку [24]

Таким чином, балансовий рахунок матиме чотиризначне значення. Суб'єкти державного сектору мають право вводити аналітичні рахунки, тоді їх значення буде більше шести цифр, що значно ускладнює повсякденне використання системи рахунків. Вперше при формуванні плану рахунків було використано поняття «ідентифікатор суб'єкта державного сектору», в якому були визначені: розпорядники бюджетних коштів, державні бюджети, місцеві бюджети та казначейські рахунки[20].

Використання цих ідентифікаторів дасть змогу зібрати інформацію про джерела економічних ресурсів для підприємств державного сектору. План рахунків, як і раніше, включає два розділи: перший «балансові рахунки» і другий

«позабалансові рахунки». До балансових рахунків належать рахунки від 1 до 8 класу, а до позабалансових – рахунки категорії 9 і категорії 0. Таким чином, застосовується комплексна нумерація балансових і позабалансових рахунків [26].

Освіта є запорукою розумового, духовного, фізичного та культурного розвитку особистості, успішного соціального, економічного благополуччя та розвитку суспільства, інтегрованого зі спільними цінностями та культурами. Для забезпечення їх функціональності вони повинні мати робочу силу у вигляді нематеріальних активів.

Основні методологічні засади формування та відображення основних засобів та інших необоротних активів та незавершених капітальних вкладень у фінансовій звітності регламентовано НП (С) БО у державному секторі 121 «Основні засоби» [18].

Відповідно до НП(С) БО у державному секторі 121 «Основні засоби», основні засоби – матеріальні цінності, що утримуються підприємством для використання у виробництві/діяльності або для постачання товарів, робіт і послуг, для виконання мети та/або задоволення потреби підприємства або здавати в оренду іншим і, як очікується, будуть використані більше з року [18].

З метою відображення своєчасного надходження, вибуття, ліквідації та руху основних засобів їх аналітичний облік ведеться бюджетними організаціями в місцях зберігання (експлуатації). За місцем зберігання всі основні засоби зберігаються матеріально відповідальними особами, призначеними наказом керівника підприємства.

З посадовими особами, які відповідають за збереження основних засобів, укладається письмовий договір про повну індивідуальну матеріальну відповідальність.

Згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 № 996-XIV підставою для відображення господарських операцій в бухгалтерському обліку є первинні документи, які фіксують факти їх здійснення [27].

Надходження основних засобів до бюджетних установ закладів освіти, їх

внутрішнє переміщення, та їх вибуття зі складу при передаванні іншій організації оформлюється актом прийому-передачі (форма № ОЗ-1 бюджет) на основі супровідних документів.

При списанні необоротних активів складається відповідний акт за типовою формою: 03-3 (бюджет) «Акт про списання основних засобів».

Для відображення в бухгалтерському обліку наявності та руху основних засобів у Плані рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі передбачено рахунок 10 «Основні засоби» [18].

Основні засоби бюджетної установи можуть бути отримані одним із таких способів, які представлено на рис. 1.2:

Рис. 1.2. Способи надходження основних засобів бюджетної установи

Під час оприбуткування основні засоби оцінюються за ціною:

- ціна придбання на момент покупки для оплати;
- вартість продукту при самостійному виробництві;
- точна справедлива вартість у разі оплати від фізичних та юридичних осіб (крім органів державного сектору);
- первісна (оціночна) вартість основних засобів у разі невиплаченого доходу від суб'єктів державного сектору;
- залишкова вартість основних засобів, переданих у надходження за рахунок обміну на інше майно.

Первісна (відновна) вартість основних засобів оцінюється, перевіряється та доопрацьовується, модернізується, перебудовується та частково перевіряється.

Якщо залишок ціни об'єкта відрізняється від фактичної ціни на день бухгалтерського обліку, бюджетником може бути прийнято рішення про перегляд майна.

В умовах ринкової економіки складання бюджету є однією з найважливіших частин системи управління. Від точності процесу визначення основних засобів залежить ефективність загальної системи управління активами.

Знос основних засобів регулюється НП(С) БО 121 «Основні засоби» [18].

Основні засоби (крім реальних активів) обліковуються в прямолінійному обліку.

Процес нарахування амортизації основних засобів відрізняється. Це означає, що деякі частини виробу втрачають свою первісну якість і властивості. Унеможлиблює основні засоби до їх анулювання, а також унеможлиблює своєчасне вибуття основних засобів у зв'язку з непрацездатністю, регулярне технічне обслуговування об'єктів та, у разі потреби, ремонт або оновлення засобів, які цього потребують.

У день складання річної фінансової звітності організації державного сектору індивідуально оцінюють можливість зменшення активу та визначають зменшення та/або відшкодування збитків.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про

зменшення корисності активів і її розкриття у фінансовій звітності визначає НП(с)БОДС 127 «Зменшення корисності активів» [19].

Списання з балансу установ матеріальних цінностей здійснюється шляхами, які представлено на рис. 1.3.

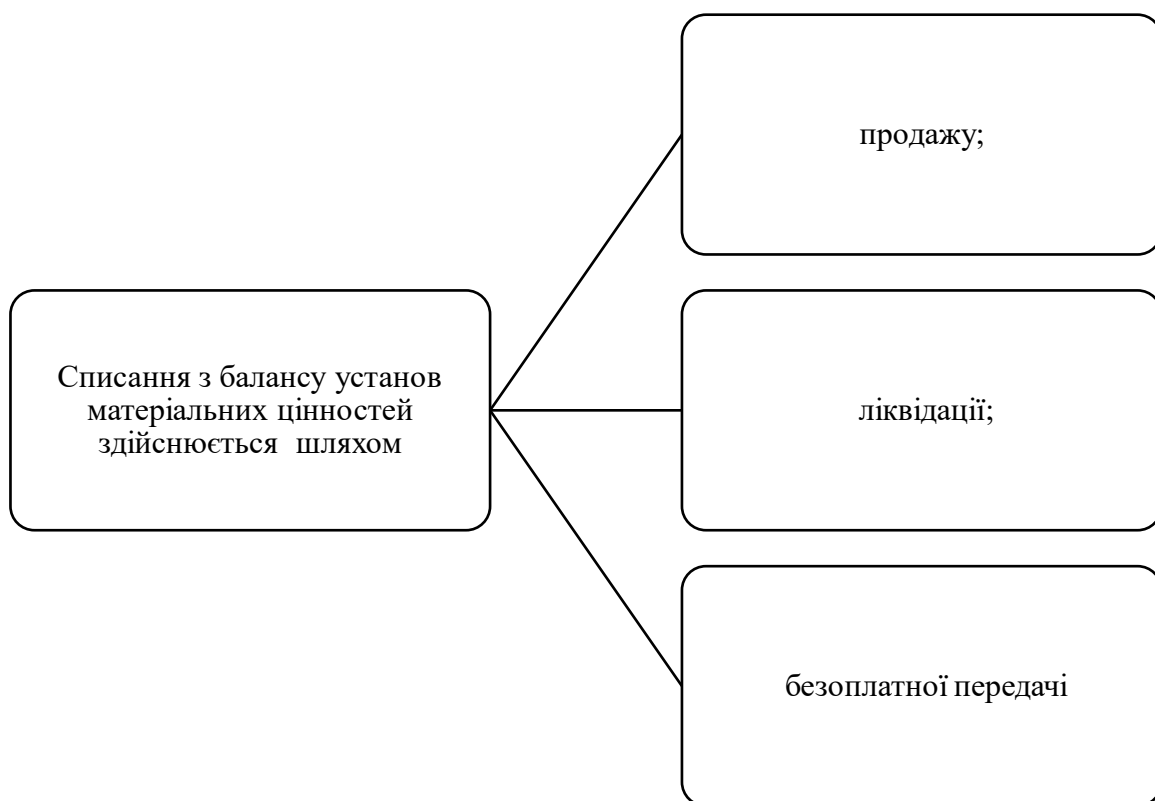

Рис. 1.3. Шляхи списання з балансу установ матеріальних цінностей.

Слід підкреслити високий рівень інформаційної насиченості та інтенсивність обліку основних засобів, що зумовлено їх великою кількістю в бюджетних установах[32].

1.2. Класифікація необоротних активів

Діяльність бюджетних установ характеризує обсяг і якість послуг, що надаються населенню, сукупність матеріальних і нематеріальних активів, що є власністю установи, залежать від функціонування, наявності, стану та

використання.

Первинне формування необоротних активів здійснюється державою за рахунок обласного та місцевих бюджетів і оновлюється шляхом проведення торгів, капітального будівництва, гуманітарної допомоги та безоплатного отримання для забезпечення майбутньої економічної діяльності та якості обслуговування.

Важливість аналізу необоротних активів, з одного боку полягає у необхідності дотримання режиму бюджетної економії, а з іншого – у відмінності між бюджетними установами, що має велике соціальне значення.

Необоротні активи повністю використовуються в кожному виробничому циклі і повністю переносять свої витрати на витрати бюджетних установ та їх продукції (послуг).

Сфера діяльності багатьох вищих навчальних закладів визначається їх спеціалізацією.

Показники спеціалізації: кількість спеціалізацій та спеціалістів, яких університет готує для народного господарства; кількість спеціалізованих груп, загальна кількість студентів та кількість студентів, прийнятих до певної групи, а також загальна кількість студентів цієї спеціальної групи. Фокус навчання визначається розміром університету.

Його показниками є загальна кількість студентів у навчальному закладі та кількість предметів, а також кількість педагогічних працівників.

Для забезпечення функціонування навчальних закладів необхідно забезпечити їх основними засобами – необоротними активами.

Основні засоби в бюджетних установах не виробляють матеріальних благ, а тому не є виробничим обладнанням і використовуються як основні засоби невиробничого призначення.

Строк корисного використання визначається під час придбання товару або бюджетною установою самостійно (за відсутності нормативних документів).

Приймаючи рішення про строк корисного використання, важливо враховувати очікуване використання майна, очікувані фізичні пошкодження, а

також інформацію, що міститься в паспорті або довідковій інформації.

Класифікація необоротних активів за бюджетними установами відрізняється від госпрозрахункових установ класифікацією необоротних активів.

По-перше, в якості важливої класифікаційної ознаки виступають такі як, джерела придбання, функціональне призначення активів, право власності, матеріальна форма та інші. Всі ці ознаки мають вплив на організацію їх обліку.

Необоротні активи – це матеріальні та нематеріальні активи, які є власністю установи та гарантують її функціонування та вартість більше одного року.

Характерною рисою необоротних активів є їх часте використання в процесі діяльності установ та збереження їх первісного вигляду протягом тривалого часу.

Необоротні активи бюджетних установ залежно від їхньої функціональної ролі (за видами) поділяють на певні види, які представлено на рис. 1.4.

Рис. 1.4. Необоротні активи бюджетних установ залежно від їхньої функціональної ролі (за видами).

Основні засоби – це матеріальні цінності, які установа багаторазово використовує в процесі виконання основних функцій, надання послуг, експлуатації з очікуваним терміном експлуатації понад один рік та максимізації вартості, за винятком податків і зборів на додану вартість 6000 грн.;

Інші необоротні матеріальні активи – це всі інші необоротні активи, що знаходяться в реальній формі і не входять до переліку основних засобів;

Незавершене капітальне будівництво – це сума незавершених капітальних вкладень та кількість будівель і будівельних матеріалів, які не будуть введені в експлуатацію з певної дати.

Склад необоротних активів дуже різноманітний, а тому підлягає класифікації. За існуючої системи необоротні активи можна класифікувати за такими ознаками (рис. 1.5).

Група класифікації необоротних активів є групою на основі матеріальних цінностей, яка поділяється на наступне:

- Матеріальні активи – мають фізичну та/або матеріальні;
- Нематеріальні активи – фізичні та/або матеріальні[33].

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, нематеріальні активи та незавершене капітальне будівництво бюджетних установ визначено в «Методичних рекомендаціях з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору», затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11 «Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору»[14].

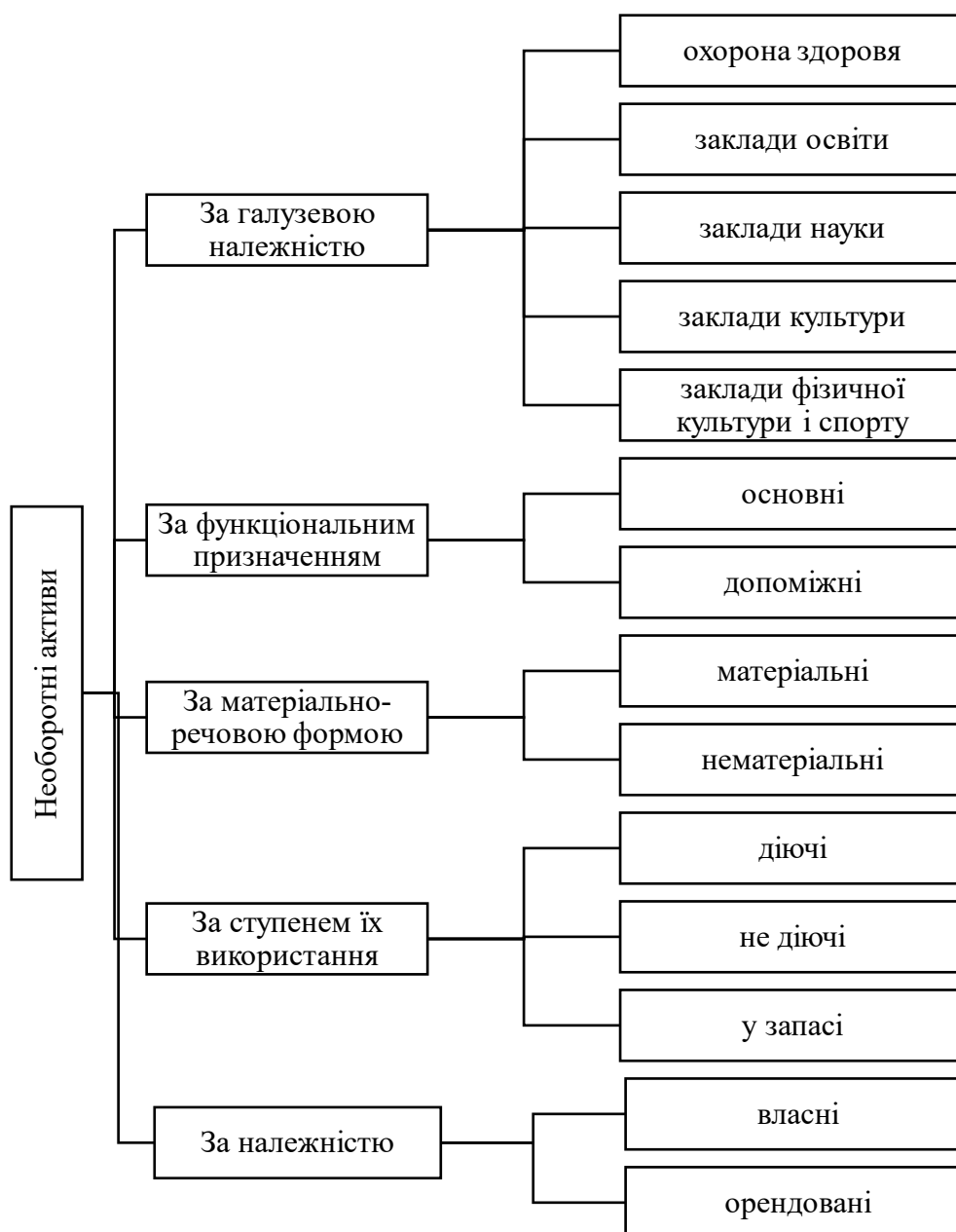

Рис. 1.5. Класифікація необоротних активів.

За функціональним призначенням необоротні активи поділяються на основні, допоміжні.

Функціональним призначенням необоротних активів є зона обслуговування установи. Необоротні активи, призначені для використання при виконанні юридичних функцій, – це основні активи (навчальний, лікарняний, лабораторний, навчальний, медичний, лабораторний, науковий корпуси, устаткування, книгарні тощо). Для забезпечення виконання основних функцій використовуються допоміжні необоротні активи. До них належать: адміністративні будівлі,

транспортні засоби адміністративного призначення, офісно-побутове обладнання структурних підрозділів управління.

Ця класифікація не впливає на регулювання обліку необоротних активів. А віднесення речей до основних чи додаткових визначається установою для цілей управління.

За фізичною формою розрізняють:

- матеріальні необоротні активи;
- нематеріальні активи.

Матеріальні активи мають матеріальну форму і обліковуються на рахунках 10 «Основні засоби» та 11 «Інші необоротні матеріальні активи». До нематеріальних активів належать активи, які не мають матеріальної форми: авторські права, права користування майном, природні ресурси тощо. Для їх обліку виділяється окремий рахунок 12 «Нематеріальні активи», на якому вони обліковуються через субрахунки, а в його межах і за підгрупами.

Залежно від ступеня використання розрізняють активні та неактивні.

Активні – це ті, що використовуються в діяльності установи. Деякі активи можуть бути в наявності або не працювати через оновлення, ремонт тощо. В цьому випадку вони неактивні. Методика обліку таких необоротних активів не відрізняється.

Необоротні активи, що перебувають у власності та в оренді, розподіляються відповідно.

До складу власних активів входять активи, придбані з різних джерел відповідно до законодавства та відображені на балансі установи. При надходженні кожному окремому об'єкту присвоюється інвентарний номер та відкривається інвентарна картка на основні засоби.

У разі недостатності окремих видів необоротних активів заклад має право передати їх в оренду на підставі договору оренди.

За джерелами придбання необоротні активи, придбані за рахунок державних і приватних коштів, у бухгалтерському обліку відокремлюються.

Джерела придбання необоротних активів є характерними, коли вони

відображаються в бухгалтерському обліку необоротних активів. Адже одночасно з оприбуткуванням необоротних активів в обліку здійснюється другий запис для відображення фактичних витрат і створення коштів у необоротних активах.

Розподіл економічно однорідних груп необоротних активів на субрахунках, які називаються підгрупами, потребує більш детальної уваги.

Ця класифікація використовується для організації аналітичного обліку та встановлення нормативів їх використання.

Склад і класифікація необоротних активів за групами та підгрупами обліку представлені в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Склад і класифікація необоротних активів за групами та підгрупами обліку.

№ субрахунку та його назва	Номер підгрупи та її зміст
1	2
10 «Основні засоби»	
101 «Земельні ділянки»	Не встановлено
103 «Будинки та споруди»	1) будівлі виробничо-господарського призначення, що перебувають у власності державних установ, соціально-культурних (навчальних закладів, лікарень, поліклінік, будинків престарілих, дитячих закладів, бібліотек, клубів, музеїв, науково-дослідних інститутів, лабораторій тощо) та інших установ; 2) будинки, які повністю або переважно призначені для житлового використання; 3) Водяні насоси, стадіони, басейни, дороги, мости, пам'ятники, паркани, сквери тощо.
104 «Машини та обладнання»	1) вимірювальні прилади; 2) контроль інструментів та обладнання; 3) лабораторне обладнання; 4) комп'ютерна техніка та комплектуючі; 5) Інші машини та обладнання.
106 «Інструменти, прилади та інвентар»	1) загальнокорисне механічне та немеханічне обладнання, а також матеріали, що прикріплюються до машин, що використовуються для обробки матеріалів (електродрилі, гайкові ключі тощо); 2) виробниче обладнання та аксесуари: столи, робочі стільці, стільці, столи тощо, засоби захисту працівників; 3) меблі : офісні меблі, дивани, столи, стільці, друкарські машинки, розкладне обладнання, намети, інші меблі.
108 «Багаторічні насадження»	Не передбачено

Продовження табл. 1.1

1	2
11 «Інші необоротні матеріальні активи»	
112 «Бібліотечні фонди»	Не встановлено
113 «Малоцінні необоротні матеріальні активи»	Не встановлено
12 «Нематеріальні активи»	
121 «Авторські та суміжні з ними права»	Не встановлено
122 «Інші нематеріальні активи»	Не встановлено

Основними функціями обліку необоротних активів є:

– прийом, передача та розпорядження необоротних активів та відображення інформації щодо цього в облікових регістрах;

– контроль за захистом та ефективним використанням кожного необоротного активу;

– повне відображення витрат на обслуговування та модернізацію;

– правильне рішення за результатами перевірки необоротних активів.

Необоротні активи надходять до установи з різних джерел, включаючи покупки, бюджетні надходження тощо[15].

1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку необоротних активів в закладах освіти

Дерій В.А. зазначає, що: «Серед основним вимог до раціональної організації бухгалтерського обліку, можна виділити наступні: налагодження чіткого порядку документообігу; забезпечення дотримання загальних вимог щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності в підприємстві; створення умов для поєднання усіх видів господарського обліку без їх дублювання і пропусків інформації; підготовка альбомів робочих форм первинних документів, облікових реєстрів, звітності, контрольно-розрахункових та аналітичних таблиць та інструкцій до них;

забезпечення умов праці та відпочинку для підвищення продуктивності праці осіб, зайнятих обліковим процесом; оптимізація планування, управління та регулювання обліком на всіх стадіях та ділянках; систематичний нагляд за обліковим процесом з метою його поліпшення та скорочення витрат на них» [10, с. 9].

Згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» нормативно-правове регулювання питань методології бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності здійснюється Міністерством фінансів, яке затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та інші нормативно-правові акти в межах його повноважень [27].

Можна виділити декілька рівнів нормативного регулювання обліку інших необоротних активів, які представлено на рис. 1.6.

Рис. 1.6. Рівні нормативного регулювання обліку інших необоротних активів.

Міністерством фінансів було розроблено і затверджено 18 положень (стандартів) бухгалтерського обліку, План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ, Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ та ін.

Перші три рівні регулюються на державному рівні і є обов'язковими для всіх установ та організацій. При цьому документи певного рівня не повинні суперечити документам вищого рівня[29].

Бюджетна установа з року в рік повинна підтримувати затверджену облікову політику. Наказ про облікову політику – це розпорядчий документ, що затверджує положення про облікову політику, в якому бюджетна організація фіксує методи оцінки та обліку, процедури, які вона використовує в бухгалтерському обліку. Облікова політика може змінюватися, щодо чого видається наказ про внесення змін до зазначеного положення про облікову політику.

Це передбачають національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(с)БОДС). Зміни можуть бути пов'язані зі змінами до НП(с)БОДС, планом рахунків, типовою кореспонденцією, змінами на рівні головного розпорядника бюджетних коштів, зміни в статуті установи.

Перш за все, у положенні про облікову політику слід врегулювати питання, які згідно з НП (в) БОДС передбачають багатоваріантний облік, яким вже займається бюджетна установа. Наприклад, якщо бюджетна установа не має інвестиційної нерухомості, то визначати облікову політику щодо неї не потрібно. Завжди можна внести зміни до положення облікової політики, якщо з'являться нові облікові статті.

Щодо необоротних активів, то вони мають бути регламентовані – особливо строк корисного використання – типові документи містяться у додатку 1 Методичних рекомендацій.

Якщо в організації відсутні певні основні засоби, їх можна видалити. Якщо потрібні інші терміни, необхідно надати обґрунтування; період амортизації (щоквартально, раз на рік); ліквідаційну вартість – якщо неможливо визначити,

вона вважається нульовою;

Облікова політика іноді також регулює облік складних основних засобів, які складаються з багатьох компонентів, наприклад, комп'ютерів. Їх краще обліковувати як окремі об'єкти: системний блок, монітор, клавіатуру, мишу[22].

Висновки до розділу 1

1. Необоротні активи можна назвати необіговими активами, основними активами, довгостроковими активами тощо. Дивлячись на визначення, ми вже бачимо, що поняття необоротних активів є неоднозначним. Зокрема, в зарубіжній літературі часто немає уніфікованого терміну, але відображені окремі складові довгострокових активів: основні засоби, нематеріальні активи тощо. У радянський період економічного розвитку нематеріальних активів як таких не існувало, тому необоротні активи називали основними засобами, які розрізняли у матеріальній формі. Багато авторів необоротні активи називають основним капіталом, до якого входять матеріальні активи, фінансові інвестиції, нематеріальні активи.

2. Необоротні активи бюджетних установ залежно від їхньої функціональної ролі (за видами) поділяють на певні види. Основні засоби – це матеріальні цінності, які установа багаторазово використовує в процесі виконання основних функцій, надання послуг, експлуатації з очікуваним терміном експлуатації понад один рік та максимізації вартості, за винятком податків і зборів на додану вартість 6000 грн.;

Інші необоротні матеріальні активи – це всі інші необоротні активи, що знаходяться в реальній формі і не входять до переліку основних засобів;

Незавершене капітальне будівництво – це сума незавершених капітальних вкладень та кількість будівель і будівельних матеріалів, які не будуть введені в експлуатацію з певної дати.

3. Нормативно-правове регулювання питань методології бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності здійснюється Міністерством фінансів, яке затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та

інші нормативно-правові акти в межах його повноважень. Міністерством фінансів було розроблено і затверджено 18 положень (стандартів) бухгалтерського обліку, План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ, Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ та ін.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

2.1. Організаційно-економічна характеристика ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» є відокремленим структурним підрозділом Національного транспортного університету без права юридичної особи.

Нормативна база діяльності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» відображена на рис. 2.1.

Рис. 2.1. Нормативна діяльність ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Місцезнаходження ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»: 78405, Івано-Франківська область, Надвірнянський район, місто Надвірна, вулиця Соборна, 177.

ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» наділений окремими правами фінансово-господарської самостійності, зокрема:

- 1) правом вести самостійний баланс;
- 2) відкривати реєстраційний рахунок в органах державної казначейської служби з правом мати окремий код мережі фінансування;
- 3) відкриття рахунків в банківських установах;
- 4) правом мати печатку із зображенням Державного герба України, штамп та емблему, зразки яких затверджуються Університетом.

Основним видом діяльності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» є освітня діяльність у сфері фахової передвищої освіти. ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» може проводити дослідницьку та/або творчу мистецьку, та/або спортивну діяльність, забезпечувати поєднання теоретичного навчання з навчанням на робочих місцях.

ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» так само має право відповідно до дозволів убезпечувати взяття профільної загальної середньої освіти професійного та академічного спрямування, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти.

Здобуття фахової освіти на основі базової загальної середньої освіти здійснюється з одночасним здобуттям профільної загальної середньої освіти та отриманням відповідного документа про повну загальну середню освіту.

У прийнятті рішень ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» користується самостійністю та здійснює власну діяльність у межах прав, наданих Університетом.

Втручання органів державного управління в навчальну, господарську та іншу діяльність ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» не допускається, за винятком випадків, прямо передбачених законодавством України.

Організаційна структура ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

представлена на рис. 2.2.

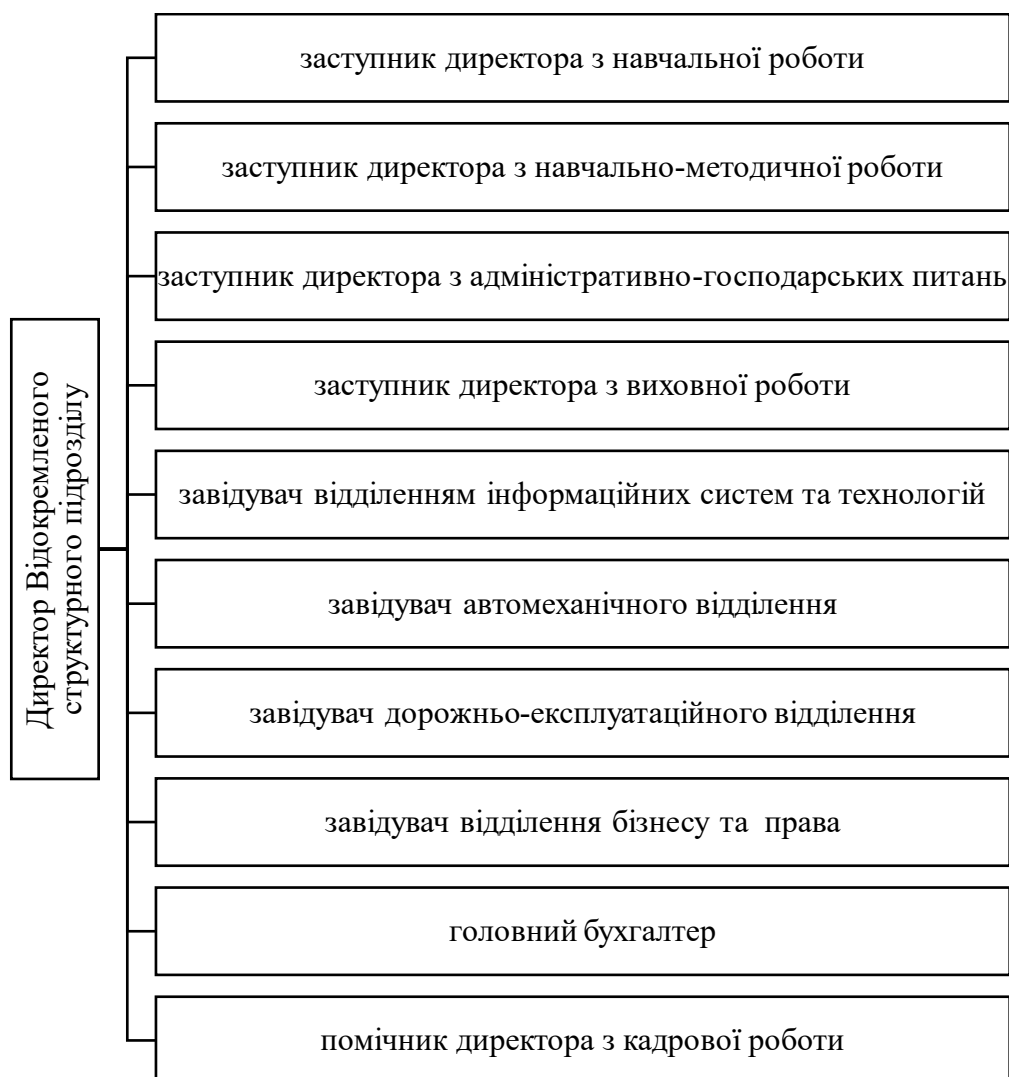

Рис. 2.2. Організаційна структура ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Рік заснування ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»: 1962

Оповідання освітнього устрою розвертається власними коренями 1962 року, коли заходив діяльність Станіславський індустріальний технікум, його було перейменовано на Івано-Франківський автотранспортний технікум.

У 1965 році у видання технікуму було переказано Івано-Франківський навчально-консультативний пункт Республіканського заочного технологічного технікуму.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 29.11.1999 р.

№2015 «Про створення Надвірнянського коледжу» та спільного наказу Міністерства освіти і Міністерства промислової політики України від 17.12.1999 р. № 424/435, на базі Івано-Франківського автотранспортного технікуму та Івано-Франківської лісотехнічної школи, що ліквідувалися, створено Надвірнянський коледж Міністерства освіти і науки України.

Важливою віхою в історії освітнього закладу став факт його входження у 2004 році як структурного підрозділу до складу Національного транспортного університету. Активізувалася наукова діяльність викладачів, широкого розмаху набуло впровадження в освітній процес інтерактивних методів навчання та інноваційних технологій, значна увага зосереджена на підвищенні якості освіти.

ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» є правонаступником Надвірнянського коледжу Національного транспортного університету, відокремленого структурного підрозділу Національного транспортного університету, створеного Наказом Університету № 271 від 03.08.2004 р. відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України " 586 від 16.07.2004 року «Про реорганізацію Надвірнянського коледжу».

На сьогоднішній день у Відокремленому структурному підрозділі «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» діє чотири відділення:

- 1) автомеханічне;
- 2) дорожньо-експлуатаційне;
- 3) інформаційних систем та технологій;
- 4) бізнесу та права.

Нині Коледж реалізує програми початкової та основної загальної освіти, додаткові передпрофесійні та загальнорозвиваючі загальноосвітні програми; програми середньої професійної освіти.

Соціокультурне середовище коледжу є частиною вузівського середовища та спрямована на задоволення потреб та інтересів особистості відповідно до загальнолюдських та національних цінностей. Вона являє собою простір, який здатний змінюватися під впливом суб'єктів, що культивують та підтримують при цьому певні цінності, відносини, традиції, правила, норми у різних сферах та

формах життєдіяльності студентського колективу.

Характеристиками соціокультурного середовища коледжу, що забезпечують розвиток загальних компетенцій випускників виступають:

- цілісність навчально-виховного процесу;
- організація соціально-виховної діяльності;
- нормативна база для управління соціально-виховною діяльністю;
- соціальна інфраструктура університету;
- соціальна підтримка студентів;
- науково-дослідна робота;
- спортивна та фізкультурно-оздоровча робота;
- взаємодія суб'єктів соціокультурного середовища коледжу;
- діяльність органів студентського самоврядування;
- інформаційне забезпечення соціально-виховного процесу.

Форми здобуття освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» відображені на рис. 2.3.

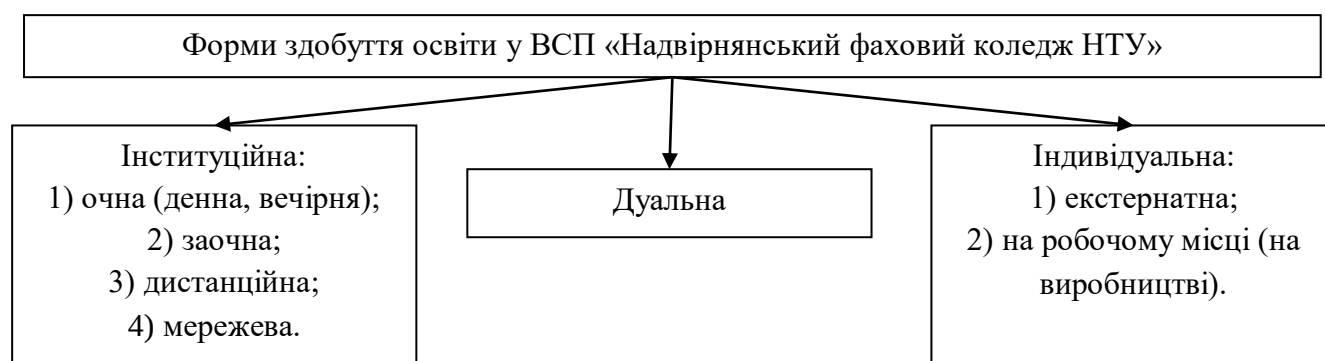

Рис. 2.3. Форми здобуття освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Форми освітнього процесу ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» зображені на рис. 2.4.

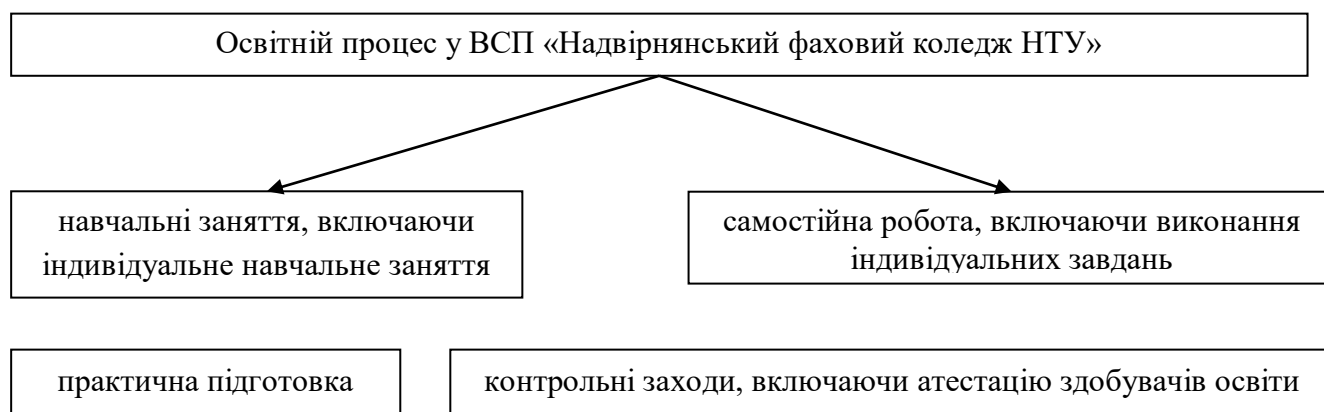

Рис. 2.4. Форми освітнього ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Виховна діяльність у коледжі реалізується в умовах:

1) системної взаємодії всіх існуючих у коледжі структур та одиниць (викладач, завідувач відділення, педагог-організатор, педагог-психолог, соціальний педагог, класні керівники, керівники секцій, керівники студентських об'єднань, предметні та предметно-циклова комісія);

2) посилення ролі завідувачів відділеннями як ланки, що забезпечує єдність навчального та виховного процесів;

3) зміни ролі викладача у виховному процесі в сучасних умовах, нових форм роботи навчальних груп;

4) створення системи моніторингу якості виховання: система обліку та оцінки результатів виховного процесу у навчальних групах.

Основні види навчальних занять у ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» відображені на рис. 2.5.

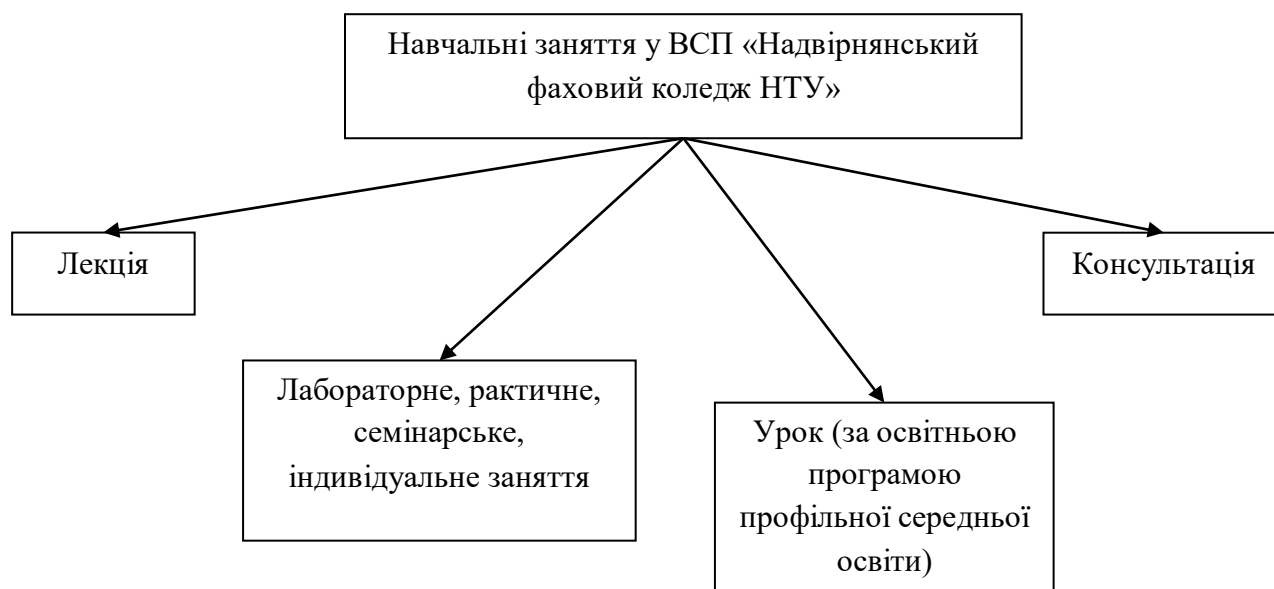

Рис. 2.5. Види навчальних занять у ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Учасниками освітнього процесу у ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» є:

- 1) особи, які навчаються у ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»;
- 2) педагогічні, науково-педагогічні та інші працівники Коледжу, які працюють в ньому за основним місцем роботи;
- 3) особи, які за основним місцем роботи на підприємствах, в установах, організаціях, закладах поєднують виконання своїх посадових обов'язків із практичним навчанням здобувачів фахової передвищої освіти для набуття ними професійних компетентностей, а також оцінюють його якість;
- 4) працівники підприємств, установ та організацій, діячі науки, мистецтва та спорту, які залучаються до освітнього процесу для читання окремих лекцій або беруть участь у роботі атестаційних комісій;
- 5) батьки (законні представники) здобувачів освіти.

Категорії осіб, які навчаються у ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», відображені на рис. 2.6.

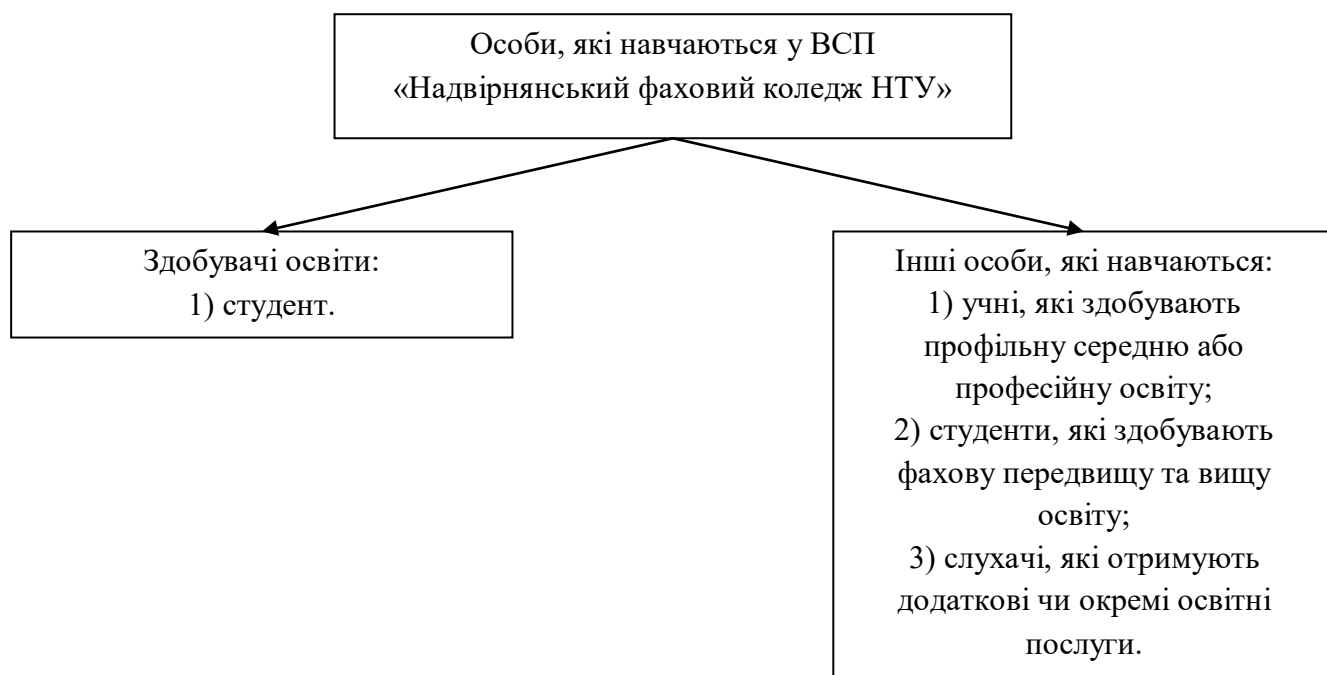

Рис. 2.6. Особи, які навчаються у ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Сьогодні за освітніми програмами підготовки молоднищ спеціалістів здобувають освіту 976 осіб, бакалаврів - 26 осіб, кваліфікованих робітників - 173 особи. З 2020 року започатковується підготовка фахових молодших бакалаврів. Ліцензований обсяг у сфері фахової передвищої освіти становить 565 осіб.

До освітнього процесу залучені 140 педагогічних працівників, з них: 15 осіб - з науковим ступенем кандидата наук, 2 особи - з науковим ступенем доктора наук. Вчене звання доцента має 1 викладач, професора - 1.

Спеціалісти вищої категорії - 72 особи (51,4%), зокрема 21 особа (30%) має педагогічне звання "викладач-методист". Один педагог має звання "Заслужений працівник освіти України".

Динаміка контингенту студентів з 2012 по 2020 роки відображена на рис.2.7.

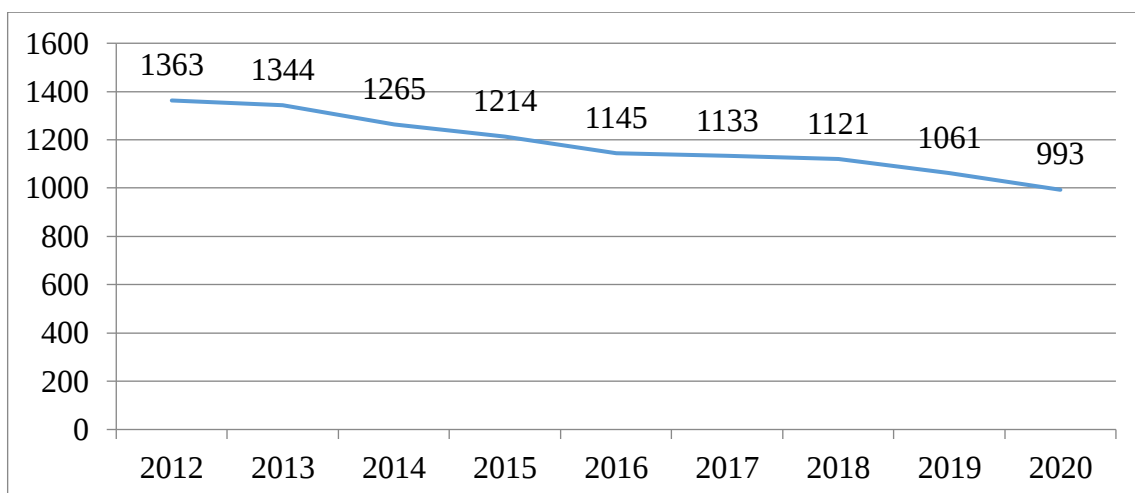

Рис. 2.7. Контингент студентів ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» з 2012 по 2020

Співвідношення осіб, які навчаються на денній та заочній формі, відображено на рис. 2.8.

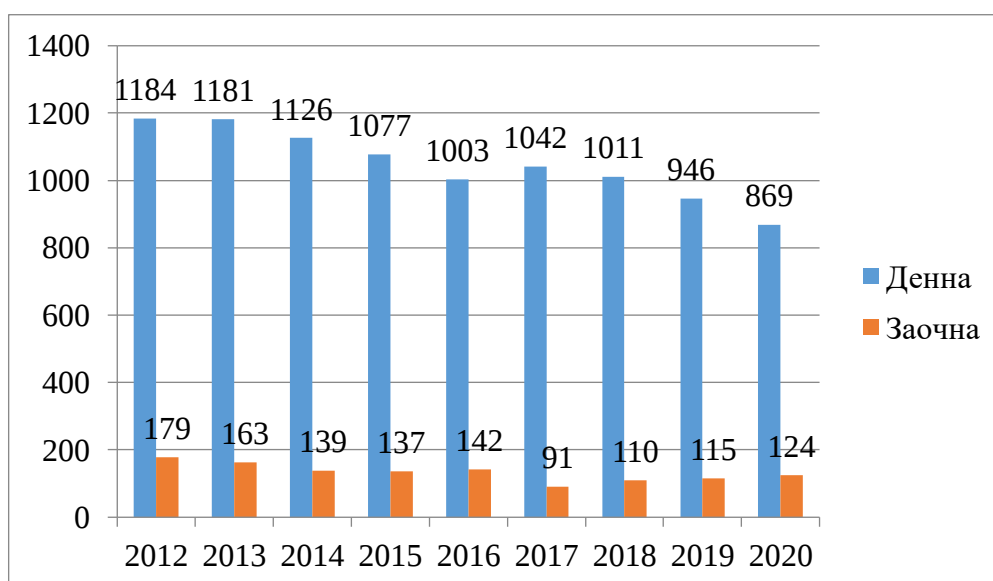

Рис. 2.8. Контингент студентів в залежності від форми навчання у 2012-2020 рр.

Обов'язки осіб, які здобувають освіту у ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», відображені на рис. 2.9.

Обовязки осіб, які здобувають освіту у ВСП
«Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

виконувати вимоги освітньо-професійної програми та індивідуального навчального плану, дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом фахової освіти та освітньо-професійною програмою

поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм

відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля

виконувати вимоги з охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями

дотримуватися вимог законодавства, установчих документів, правил внутрішнього розпорядку ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», а також умов договору про надання освітніх послуг

Рис. 2.9. Обовязки осіб, які здобувають освіту у ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

У ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» відсутня заборгованість по заробітній платі та стипендії. Крім того, працівникам виплачується щорічна грошова винагорода за підсумками роботи за рік та матеріальна допомога на оздоровлення і у зв'язку з важким матеріальним становищем.

Основні посади педагогічних працівників у ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» зображені на рис. 2.10.

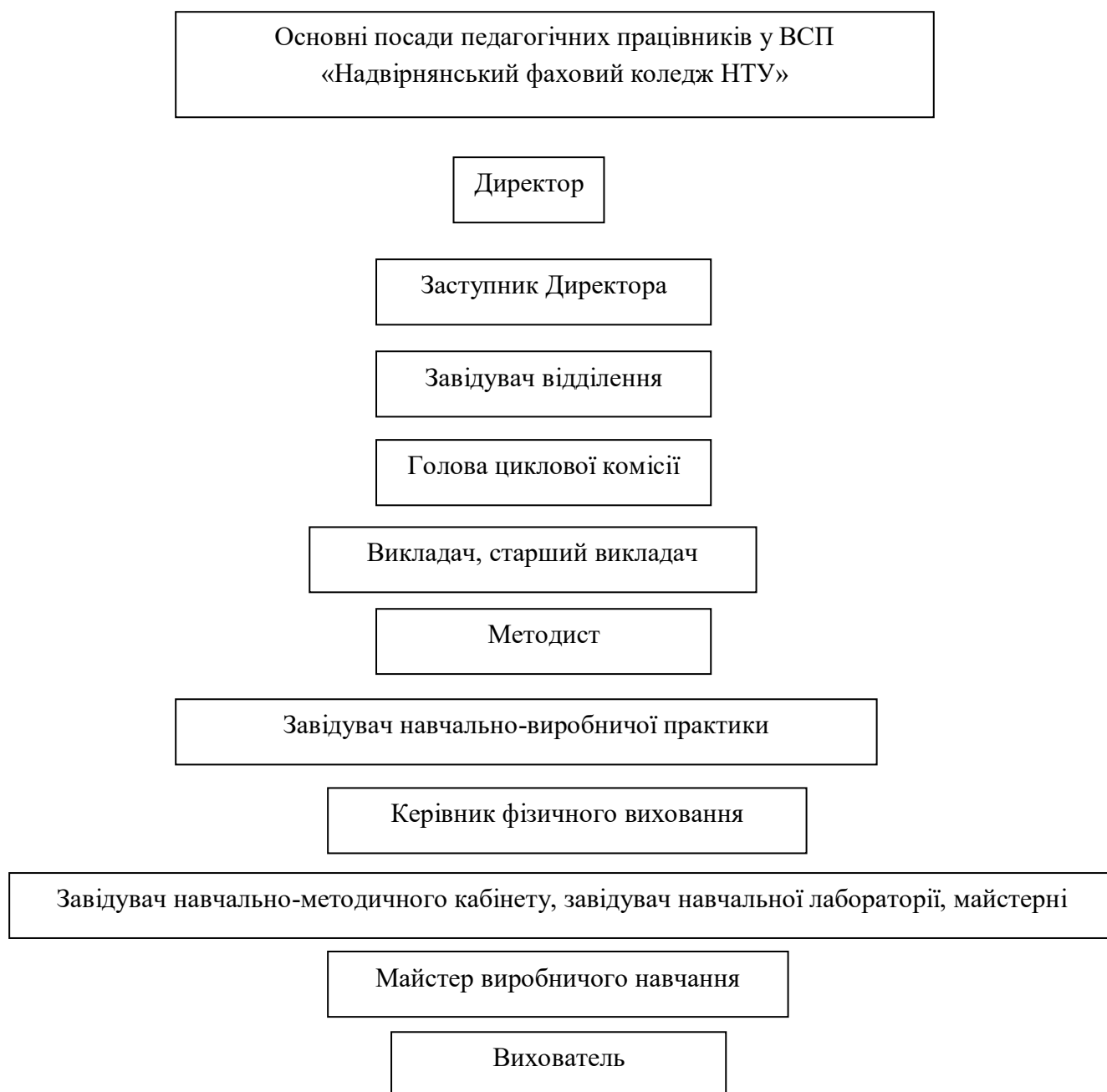

Рис. 2.10. Основні посади педагогічних працівників у ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Студентам ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» виплачується академічна та соціальна стипендія, окрім стипендій виплачується індексація в межах фінансування.

За 2021/2022 н.р. було нараховано та виплачено:

- 1) академічної стипендії 6379,8 тис. грн.;
- 2) соціальної стипендії - 1639,7 тис. грн.

Компетенція ректора відображена на рис. 2.11.

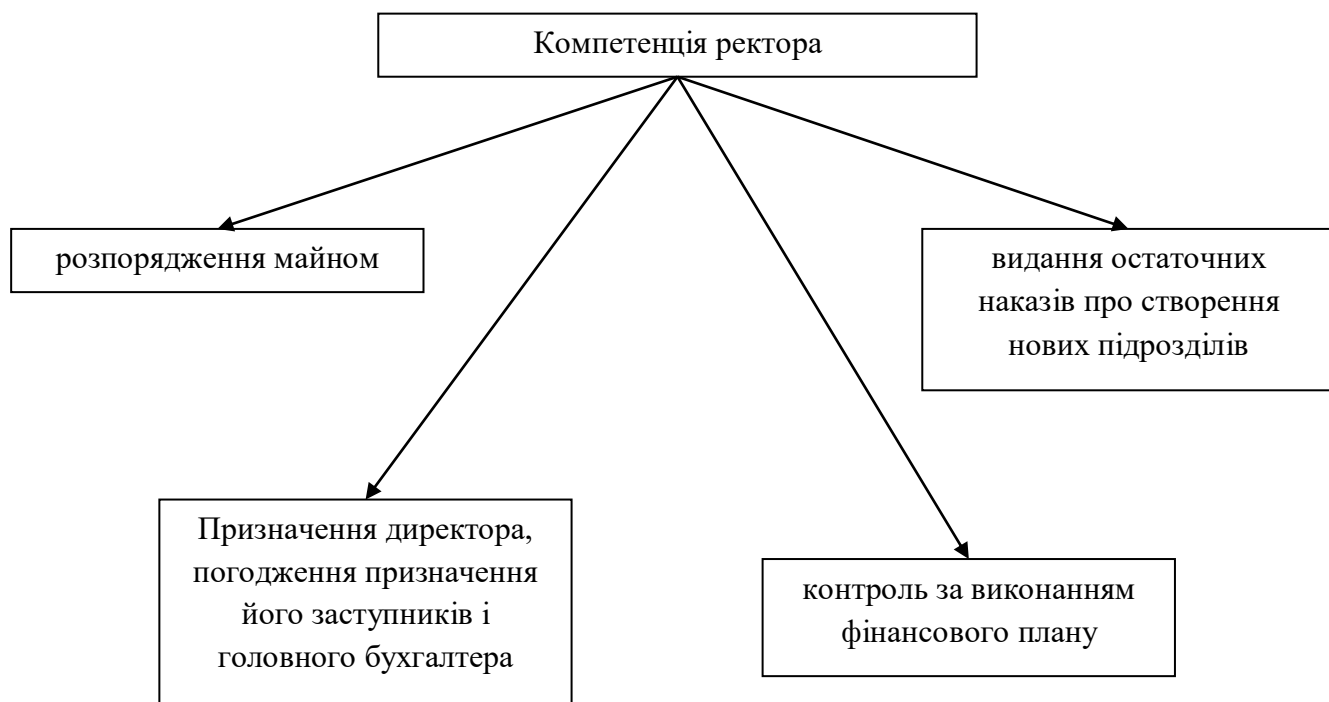

Рис. 2.11. Основні повноваження ректора.

Директор є представником ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами і діє без довіреності.

Директор ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» призначається ректором університету на строк до 5 (п'яти) років за згодою більшості від повного складу органу громадського самоврядування ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ».

Згоду на призначення директора ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» орган громадського самоврядування дає із застосуванням процедури прямого голосування на зборах органу громадського самоврядування (відкритого чи таємного, за вибором зборів, про що приймається окреме рішення на зборах органу громадського самоврядування).

Основні повноваження директора ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» відображені на рис. 2.12.

Рис. 2.12. Основні повноваження директора

Повноваження колегіального органу ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» зображені на рис. 2.13.

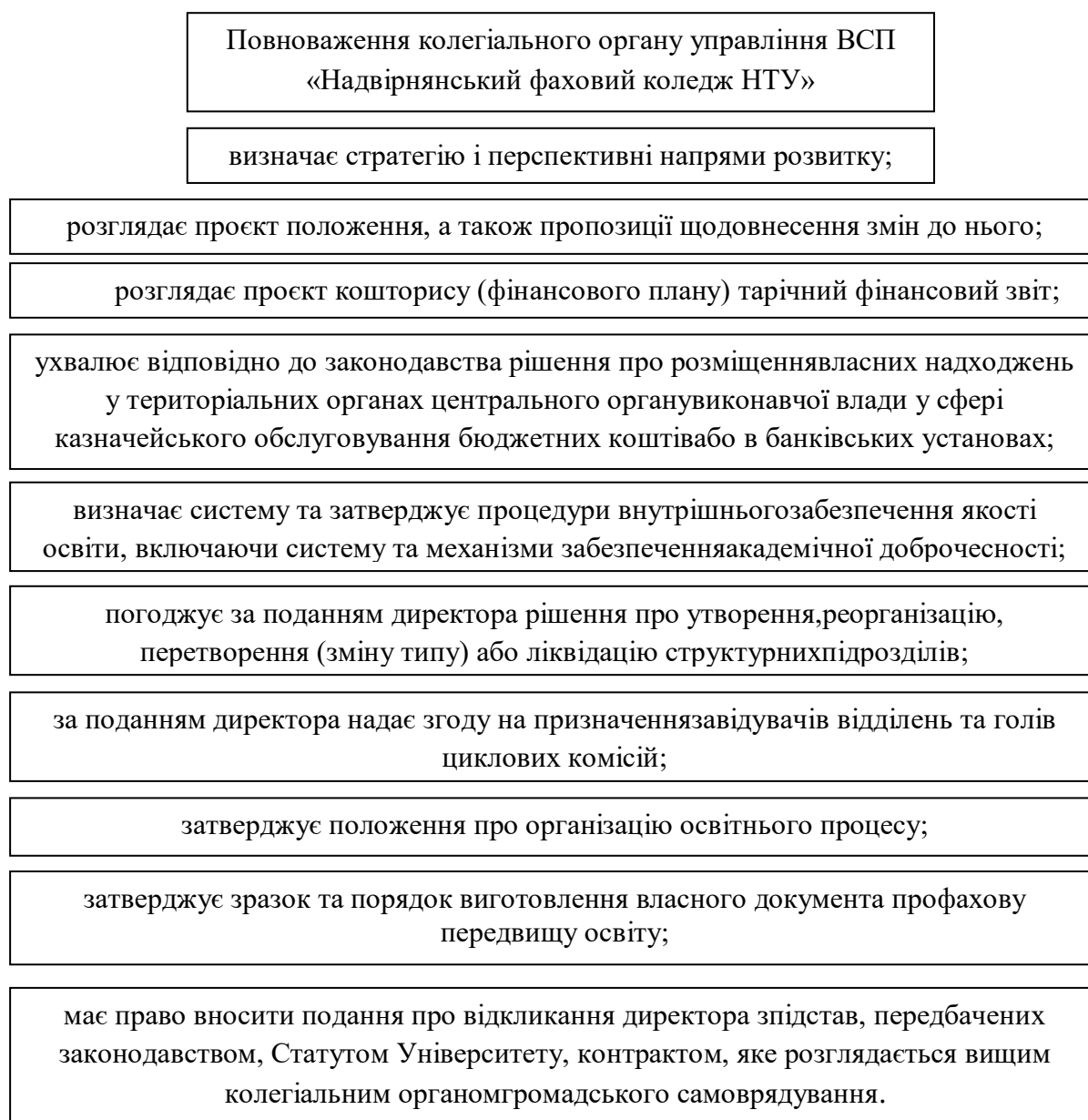

Рис. 2.13. Повноваження колегіального органу управління ВСП
«Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Загальна площа земельних ділянок становить понад 8 га. На цих земельних ділянках розташовано:

- 1) гуртожитки;
- 2) ідельня;
- 3) навчальні корпуси (економічного, автомеханічного, дорожньо-експлуатаційного, юридичного відділень);
- 4) адміністративний корпус;

- 5) гаражі;
- 6) майстерні;
- 7) Палац культури і дозвілля студентів;
- 8) майновий комплекс ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ».

2.2. Організація обліку необоротних активів ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ».

Майно ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» зображене на рис. 2.14.

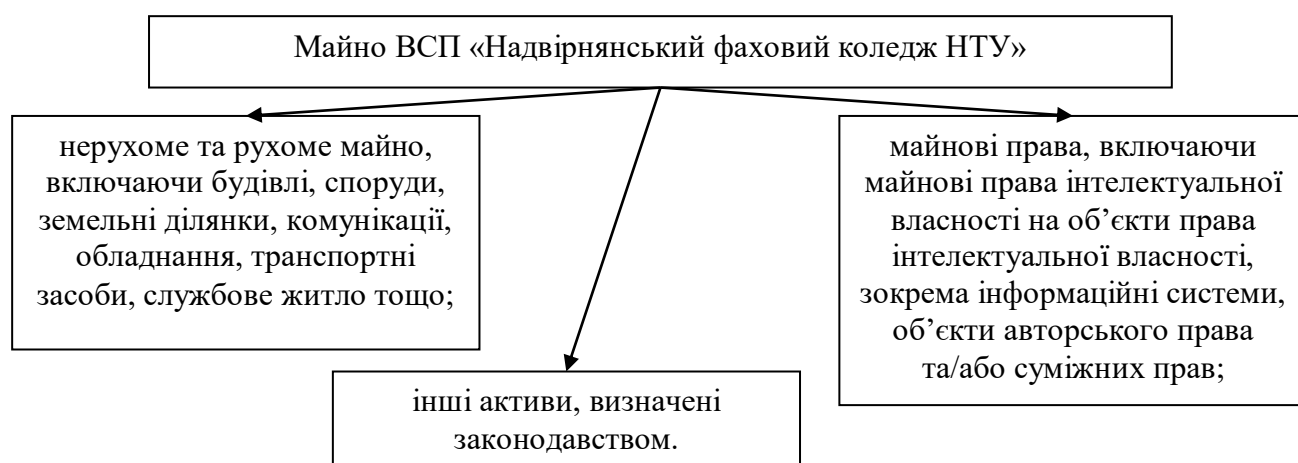

Рис. 2.14. Майно у власності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Організація обліку необоротних активів ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» здійснюється відповідно до певних нормативно-правових актів, які зображені на рис. 2.15.

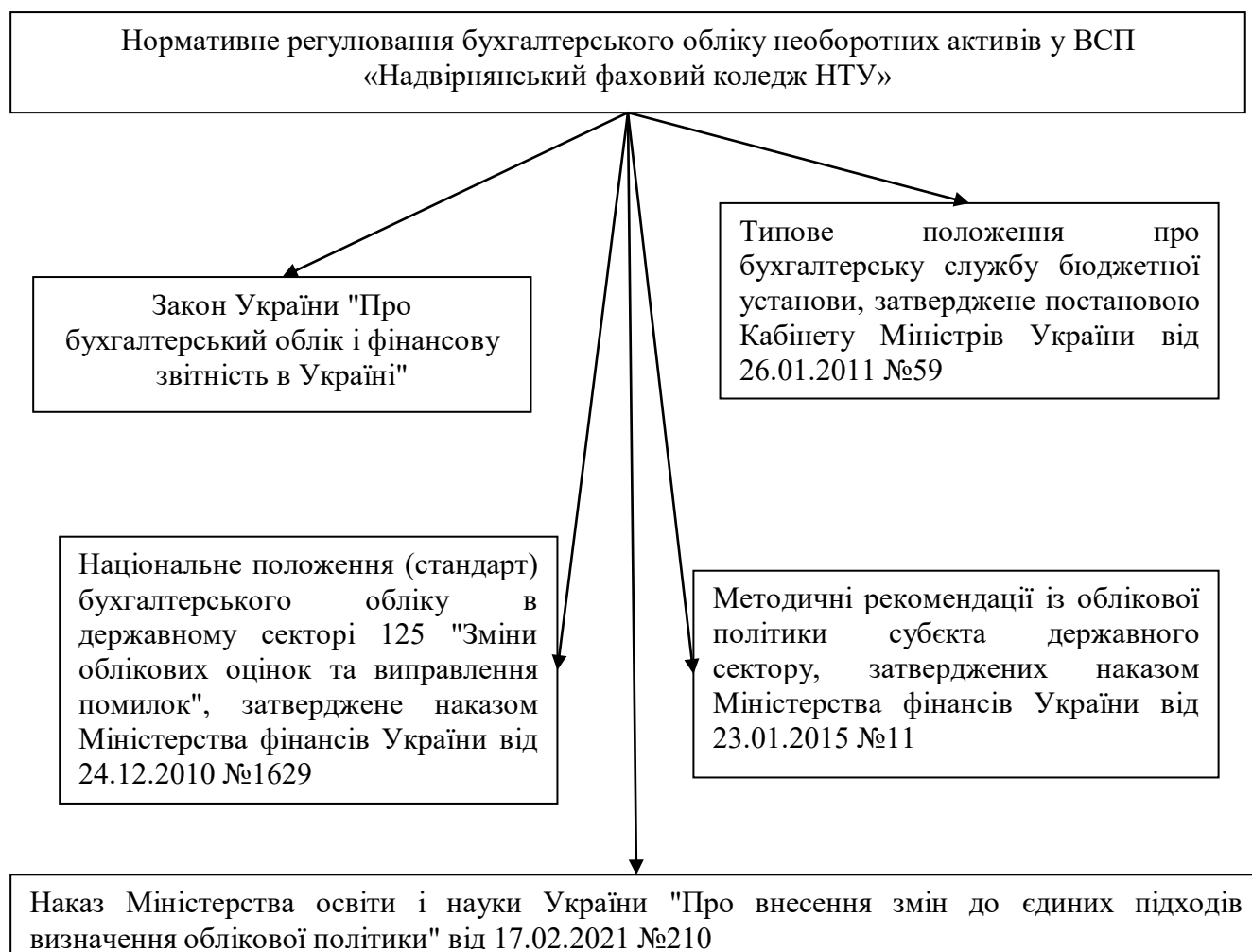

Рис. 2.15. Організація обліку необоротних активів ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Усі господарські операції з обліку основних засобів у ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» оформляються відповідними формами первинних документів.

Основні засоби визнають активом після їх введення у експлуатацію. До цього часу вартість витрат установи на придбання або створення необоротних активів відображають як капітальні інвестиції на субрахунку:

1311- якщо придбавають основні засоби;

1312 - якщо інші необоротні матеріальні активи.

Облік основних засобів у ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» в частині акумулювання витрат на їх придбання (створення) відображають меморіальні ордери.

Розглянемо надходження основного засобу на ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» на прикладі, представленою у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Відображення надходження основного засобу на ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» в бухгалтерському обліці.

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків (субрахунків)		Сума, грн.
	Д-т	К-т	
Отримання цільового фінансування для придбання основного засобу	2313	54	100 000
Купівля устаткування необхідного для монтажу основного засобу	1513	2113, 6211	100 000
Відображення ПДВ	6311	2113, 6211	18 000
Передача устаткування у монтаж	1311, 1312	1513	20 000
Купівля необоротного активу	1311, 1312	2113, 6211	100 000
Відображення ПДВ	6311	2113, 6211	18 000

Оренда основного засобу. ТОВ «СТТ» передає за договором оренди № 10-5А від 01.10.21р. у користування ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» автомобіль.

Термін оренди – 2 роки. Об'єкт використовується ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» в основній діяльності.

Рахунки (субрахунки), що відповідають даній операції наведені у таблиці 2.2. Вартість автомобіля – 480000,00 грн., щомісячна сума орендної плати – 20000,00 грн., у т.ч. ПДВ -3050,85 грн.

Таблиця 2.2

Відображення у обліці арендованого засобу

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків (субрахунків)		Сума, грн.
	Д-т	К-т	
Одержання об'єкту від орендодавця	001		480 000,00
Відображення орендної плати, що відноситься до поточного звітного періоду	44	60.1	16949,15
ПДВ від орендної плати	19.2	60.1	3050,85
Перераховано орендну плату орендодавцю	60.1	51	20000,00
Списано на залік з бюджетом суми ПДВ	68.2	19.2	3050,85
Повернення об'єкту орендодавцю		001	480 000,00

Щомісячно до кінця терміну оренди бухгалтер робить в обліку запису відображення суми орендної плати з урахуванням ПДВ, перерахування зазначеної в договорі суми орендодавцю, а також суму ПДВ, що підлягає відрахуванню.

Після закінчення договору оренди ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» повернув об'єкт орендодавцю.

Модернізація основних засобів. ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» ухвалив рішення провести модернізацію об'єкта основних засобів (комп'ютера).

Для проведення модернізації було укладено договір із спеціалізованою організацією ТОВ «Віолан-Л».

Вартість робіт становила 5900,00 грн. в т.ч. ПДВ, переобладнання процесора - 7080,00 грн., у т.ч. ПДВ.

Вартість налагодження комп'ютера становила 1500 грн. з ПДВ. Операції з модернізації комп'ютера відображено у бухгалтерському обліку ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Відображення в обліку модернізації основного засобу

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків (субрахунків)		Сума, грн.
	Д-т	К-т	
Відображено вартість робіт з модернізації	08.4	60.1	5000
Нараховано ПДВ з робіт	19.1	60.1	900
Відображено вартість комплектуючих	08.4	60.1	6000
ПДВ з комплектуючих	19.1	60.1	1080
Відображено вартість налагоджувальних робіт	08.4	60.1	1271,19
Відбито ПДВ з налагоджувальних робіт	19.1	60.1	228,81
Сума витрат на модернізацію приєднано до первісної вартості	01.1	08.4	12271,19
Здійснено повну оплату робіт з модерн.	60.1	51	14480
Здійснено податкове відрахування з ПДВ	68.2	19.1	2208,81

Інші необоротні матеріальні активи - це ресурси, які мають фізичну форму та строк використання яких перевищує 1 рік з дати балансу, однак із певних причин не можуть бути віднесені до основної групи основних засобів, які обліковуються на рахунках 1011-1018[21].

Діяльність науково-дослідних господарств проводиться із залученням нематеріальних активів. Згідно із нормами Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 "Нематеріальні активи" нематеріальні активи несуть у собі фінансово-економічне відображення такого юридичного поняття як інтелектуальна власність, тобто результати інтелектуальної діяльності та прирівняні до них засоби індивідуалізації юридичних осіб, товарів, робіт, послуг та підприємств, яким надається правова охорона [17].

Виходячи з того, що НМА – це один із видів активів організації, деякі вчені справедливо формулюють визначення НМА на основі конкретизації їх відмітних ознак. Тоді НМА є певною групою активів, які мають здатність приносити чистий

дохід (або створювати умови для отримання чистого доходу), можуть бути відчужені та функціонують протягом тривалого терміну, але не мають фізичного змісту.

До нематеріальних ресурсів організації відносяться бренди, торгові марки, товарні знаки, лояльність покупців, накопичені знання, досвід, результати досліджень ринку, налагоджені зв'язки із постачальниками, інноваційні процеси та методи - тобто все те, що забезпечує роботу компанії, але немає матеріально-речового чи фінансового змісту.

Від нематеріальних ресурсів слід відрізнити нематеріальні характеристики, які мають описовий характер (наприклад, частку ринку тощо).

Облік придбання принтера на ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» відображено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Облік інших необоротних матеріальних активів на ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків (субрахунків)		Сума, грн.
	Д-т	К-т	
Отримано цільове фінансування на купівлю принтера	2313	5411	4000,00
Отримано асигнування на сплату ПДВ	2313	7011	800,00
Перерахована попередня оплата за принтер	2113	2313	4800,00
Відображений податковий кредит з ПДВ	6311	2113	800,00
Отриманий принтер від постачальника	1312	2113	4000,00
Принтер введено в експлуатацію	1113	1312	4000,00

Амортизація (від латів. *amortisatio* – погашення) – обчислений у грошах знос основних засобів у процесі їх застосування, виробничого використання. Амортизація є одночасно засіб, спосіб, процес перенесення вартості зношених засобів праці на вироблений за їх допомогою продукт. Інструментом відшкодування зношування основних засобів є амортизаційні відрахування у

вигляді грошей, що спрямовуються на ремонт або будівництво, виготовлення нових основних засобів [25].

Сума амортизаційних відрахувань входить у витрати виробництва (собівартість) продукції і цим перетворюється на ціну. Виробник зобов'язаний виробляти накопичення амортизаційних відрахувань, відкладаючи їх із виручки за продану продукцію.

Накопичені амортизаційні відрахування утворюють амортизаційний фонд як коштів, призначених для відтворення, відтворення зношених основних засобів. Величина річних амортизаційних відрахувань підприємства, організації визначається як частки первісної вартості об'єктів, що становлять основні засоби.

Нормативне значення цієї частки називають нормою амортизації.

Амортизація придбання принтера на ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» відображено у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Амортизація інших необоротних матеріальних активів на ВСП
«Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків (субрахунків)		Сума, грн.
	Д-т	К-т	
Нарахована амортизація принтера за методом 50/50 у місяці введення в експлуатацію	8014	1412	2000,00
Закрито рахунок витрат наприкінці періоду	5511	8014	2000,00

Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу, відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності на дату балансу за найменшою з двох величин – балансовою вартістю або чистою вартістю реалізації.

Вибуття інших необоротних матеріальних активів на ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» відображено у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Вибуття інших необоротних матеріальних активів на ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків (субрахунків)		Сума, грн.
	Д-т	К-т	
Нарахована амортизація принтера за методом 50/50 у місяці введення в експлуатацію	8014	1412	2000,00
Списана вартість принтера	1412	1113	4000,00
Віднесено до накопичених фінансових результатів вартість принтера при списанні	5111	5512	4000,00
Закрито рахунок витрат наприкінці звітного періоду	5511	8014	2000,00

2.3. Удосконалення обліку необоротних активів в закладах освіти.

У другому розділі роботи було проведено аналіз фінансового стану, аналіз фінансових результатів та аналіз необоротних активів ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», який показав, що діяльність підприємства та використання основних засобів мають недоліки.

Незважаючи на те, що збільшуються вартість та питома вага нематеріальних активів, що говорить про розвиток інноваційної складової діяльності організації, а фондівдача основних засобів збільшується та відбувається оновлення основних засобів, оскільки коефіцієнт зносу зменшується, а коефіцієнт придатності збільшується, ефективність використання основних засобів та прибутковість основних коштів підприємства.

Крім того, до складу основних засобів підприємства входить лише активна частина (комп'ютери та обчислювальна техніка, транспортні засоби, інвентар та інструменти).

Підприємство не має власних будівель та споруд, а знімає приміщення в оренду, а власних коштів підприємству замало забезпечення абсолютної фінансової стійкості, всі кошти підприємства є позиковими (довгостроковими та короткостроковими).

Таблица 2.8

Відомість обліку інвентаризації необоротних активів

[illegible]

Таблиця 2.9

Відомість обліку нарахування амортизації необоротних активів

[illegible]

Таблиця 2.10

Відомість обліку переоцінки необоротних активів

[illegible]

Таблица 2.11

Відомість обліку необоротних активів на дату передачі до Коледжу

[illegible]

Висновки до розділу 2

1. ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» є відокремленим структурним підрозділом Національного транспортного університету без права юридичної особи.

ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» наділений окремими правами фінансово-господарської самостійності, зокрема:

- 1) правом вести самостійний баланс;
- 2) відкривати реєстраційний рахунок в органах державної казначейської служби з правом мати окремий код мережі фінансування;
- 3) відкриття рахунків в банківських установах;
- 4) правом мати печатку із зображенням Державного герба України, штамп та емблему, зразки яких затверджуються Університетом.

Основним видом діяльності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» є освітня діяльність у сфері фахової передвищої освіти. ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» може проводити дослідницьку та/або творчу мистецьку, та/або спортивну діяльність, забезпечувати поєднання теоретичного навчання з навчанням на робочих місцях.

2. Організація обліку необоротних активів ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» здійснюється відповідно до нормативно-правових актів.

На підприємстві проводиться облік як основних запасів, так й інших необоротних активів, що здійснюється за допомогою методів аналітичного та синтетичного обліку.

3. Основними шляхами удосконалення організації обліку необоротних матеріальних активів є раціоналізація форм первинних документів, адаптованих до сучасних вимог.

Без первинних документів установа не може відобразити в обліку свої господарські операції.

Щоб оформити господарські операції із запасами, установа має розробити та затвердити форми первинних документів. Ці форми затверджують у розпорядчому документі про організацію бухгалтерського обліку.

РОЗДІЛ 3

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

3.1. Організація контролю необоротних активів в закладах освіти.

Характеризуючи систему внутрішнього контролю підприємства як сукупність трьох основних елементів – засобів контролю, облікової системи та процесу контролю, економісти зазначають, що «кожен елемент має на увазі наявність правил, методик, положень та документації, розроблених для досягнення зазначених вище цілей. У поєднанні всі елементи системи контролю забезпечують підприємству зниження ризику у діловій та фінансовій діяльності, а також у бухгалтерському обліку» [31, с. 42].

Під контрольним середовищем мається на увазі розуміння керівництвом організації важливості та значення системи внутрішнього контролю, а також дії керівництва організації щодо встановлення та підтримці цієї системи.

Контрольне середовище економічного суб'єкта включає:

- основні принципи управління;
- організаційну структуру;
- розподіл відповідальності та повноважень;
- кадрову політику;
- порядок підготовки фінансової (бухгалтерської) звітності;
- порядок здійснення внутрішнього управлінського обліку та підготовки внутрішньої звітності з метою управління;
- забезпечення відповідності господарської діяльності організації вимогам законодавства.

У свою чергу засоби контролю мають забезпечувати:

- Здійснення господарських операцій зі схвалення керівництва;

- правильне відображення всіх операцій на рахунках бухгалтерського обліку відповідно до облікової політики організації;
- можливість доступу до активів лише з дозволу керівництва організації;
- здійснення керівництвом організації належних дій за невідповідності фактично наявних активів та зобов'язань даним бухгалтерського обліку [11, с. 176].

У класичному розумінні дії системи внутрішнього контролю складаються з трьох елементів:

- визначення стандартів діяльності системи;
- порівняння досягнутих нею результатів із встановленими стандартами;
- у разі розбіжностей, коригування процесів керування.

З розумінням важливості внутрішнього контролю в управлінні організацією та проблемами, пов'язаними з недосконалістю в існуючому контролі, була сформована нова модель системи внутрішнього контролю, орієнтована на ризик, відома у професійному світі як модель COSO [12, с. 193].

Як суб'єкти господарювання бюджетні установи підлягають таким видам контролю: державному, муніципальному, господарському і громадському [6]. Класифікація видів контролю відображена у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Класифікація видів контролю

№	Ознака класифікації	Вид контролю
1	2	3
1	Статус суб'єктів контролю	Парламентський, урядовий, відомчий
2	Спрямованість залежно від ідентифікації суб'єкта та об'єкта	Внутрішній, зовнішній
3	Строк (час) здійснення по відношенню до стадії об'єкта контролю	Попередній, поточний, наступний
4	Ініціювання контролю	Ініціативний, примусовий
5	Виконання контролю ініціатором	Прямий (безпосередній), представницький (делегований).
6	Плановість контрольних	Плановий, позаплановий

Продовження таблиці 3.1

1	2	3
№	Ознака класифікації	Вид контролю
	заходів	
7	Обсяг охоплення	Повний (суцільний), локальний (вибірковий)
8	Місце здійснення контрольних дій	Виїзний, камеральний
9	Методика здійснення контрольних дій	Документальний, фактичний
10	Предмет контролю	Бюджетний, податковий, митний, валютний, ціновий, банківський
11	Технологія здійснення контрольних дій	Ручний, автоматичний

Організація процесу державного фінансового контролю необоротних активів має передбачити три стадії його проведення: забезпечення контрольних дій, методика контролю, підготовка звіту за результатами перевірки.

Ціль фінансового контролю може бути визначена як забезпечення законності та ефективності публічної фінансової діяльності. Найбільш зрозуміло це виявляється у перевірці дотримання різних фінансово-правових режимів – податкових режимів, режимів валютних обмежень, імунітету бюджету. Фінансовий контроль за законністю поширюється на вчинення фінансових дій (операцій), встановлених не лише забороняючими нормами. Наприклад, підконтрольними є вимоги щодо надання органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування всієї інформації, необхідної для здійснення парламентського контролю законодавчим (представницьким) органам, представницьким органам місцевого самоврядування в межах їхньої компетенції з бюджетних питань [8, с. 12].

Методи фінансового контролю визначають і різноманітність способів проведення. Так, для деяких ситуацій достатньо контролю фінансової звітності та документації, а для інших необхідний аналіз усієї фінансово-господарської діяльності економічного суб'єкта. Чим різноманітнішим буде набір методів контролю, тим вище буде якість та ефективність контрольних заходів.

До основних методів державного фінансового контролю зазвичай, різні автори відносять ревізію, перевірку і аналіз, забуваючи у своїй про інвентаризації. Застосування конкретного методу залежить від низки факторів: особливостей форм діяльності органів, які здійснюють фінансово-контрольну діяльність; об'єкта та цілі контролю, підстав виникнення контрольної дії.

Основний метод фінансового контролю – ревізія (від лат. *revisio* - Перегляд), тобто. найбільш глибоке, повне всебічне обстеження фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій, установ з метою перевірки її законності, ефективності та доцільності.

Ревізія представляє собою систему обов'язкових контрольних дій щодо документальної та фактичної перевірки законності, доцільності та ефективності вчинених у періоді господарських і фінансових операцій.

За повнотою охоплення господарської діяльності суб'єкта розрізняють ревізії повні та вибіркові. За часом здійснення ревізії поділяються на планові та позапланові. За характером матеріалу, на основі якого виробляються ревізії, вони поділяються на документальні та фактичні [13, с. 110].

Перевірка здійснюється з окремих питань у фінансової та господарської діяльності на основі звітних, балансових та видаткових документів (наприклад, перевірка цільового використання бюджетних коштів, правильності ведення бухгалтерського обліку та звітності). У ході перевірок виявляються порушення фінансової дисципліни та намічаються заходи щодо усунення їх негативних наслідків.

Перевірка являє собою одиничну контрольну дію або дослідження стану справ на певній ділянці діяльності особи, що перевіряється.

Ми дотримуємося позиції, згідно з якою перевірки поділяються на комплексні, тематичні та рахункові.

Аналіз (від гр. – *analysis*) – прийом дослідження, який включає вивчення предмета шляхом уявного чи практичного розчленування його на складові об'єкти (за його ознаками, властивостями, відносинами).

Кожна з виділених частин аналізується окремо в межах єдиного цілого (комплексна ревізія фінансово-господарської діяльності юридичної особи з метою спільної оцінки результатів фінансової діяльності, оцінки фінансового становища та дослідження внутрішньогосподарських резервів).

Аналітична процедура є невід'ємною частиною будь-який контрольної роботи – збір даних здійснюється у вигляді аналітичних процедур. В результаті аналізу формується оцінка достовірності об'єкта обліку, що перевіряється. Ця оцінка є непрямим свідченням, на основі якого приймається рішення щодо необхідності застосування певних контрольних процедур, більшою мірою орієнтованих отримання прямих свідчень, якщо ця необхідність випливає з попереднього аналізу, обліку та контролю.

Особливого значення аналіз має на ранніх стадіях перевірки, у тому числі під час планування контролю.

На даному етапі плануються часові рамки, глибина перевірки фактичного матеріалу, намічаються процедури, які доцільно застосувати для ефективного виконання завдань контролю.

Мета аналізу реалізується у формі вирішення конкретної управлінської задачі, поставленої перед контролем. Аналітичне завдання представляє собою конкретизацію мети аналізу з урахуванням організаційних, технічних та методичних можливостей проведення аналізу.

Прикладом аналітичних завдань може бути: аналіз ліквідності балансу, аналіз фінансового стану та платоспроможності, аналіз динаміки та структури балансу, факторний аналіз прибутку, обсягу виробництва та витрат, моніторинг найважливіших фінансових індикаторів, комплексний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємств та ін.

Інвентаризація (від латів. *inventarium* – розпис, опис) перший технічний прийом господарського обліку, що виник понад шість тисяч років тому. Найдавніший із законодавчих актів, що дійшли до нас, згадують інвентаризацію, – кодекс Хаммурапі.

Вперше теоретичну інтерпретацію інвентарю дав 1949 року Лука Пачолі. Він писав: «...купець повинен докладно скласти свій інвентар, тобто вписати на окремі листи або в окрему книгу все, що, на його думку, належить йому як рухомому, так і в нерухомому майні, починаючи завжди з таких речей, які були цінні та легко втрачаються, як-то: готівка, коштовності, срібні вироби та др.

Залежно від порядку проведення інвентаризації та її цілей виділяють кілька її видів:

- 1) за належністю (майно для підприємства, поза підприємством);
- 2) за метою (вступні, наступні, під час передачі цінностей, ліквідаційні);
- 3) за послідовністю (від об'єкта до реєстру, від реєстру до об'єкта);
- 4) за суб'єктом (ординарні – ініціатива власника, екстраординарні – ініціатива зовнішніх) органів: судових, фінансових тощо);
- 5) щодо використання даних (інформативні, доказові – перші вирішують економічні, другі – юридичні завдання);
- 6) за ступенем агрегування (диференційовані, інтегровані);
- 7) за формою опису (усні, письмові, на механічних носіях)

Таким чином, за допомогою інвентаризації ми можемо не тільки здійснювати контроль за збереженням власності організації, але й забезпечувати достовірність фактичних даних щодо наявності майна.

Тим часом, факт відсутності законодавчого закріплення методів державного фінансового контролю, що має місце, дає простір в даному випадку відомчої самодіяльності та породжує свавілля, що ущемляє інтереси юридичних осіб та права громадян.

Регламентування ревізії та перевірки вирішено дуже різно, хоча йдеться про одних і тих же об'єктах та предметах контрольної діяльності; з явним обмеженням прав сторони, що перевіряється.

Підсумовуючи, хотілося б акцентувати увагу на тому, що сьогодні назріла потреба законодавчого визначення та закріплення методів державного фінансового контролю.

М. Білуха формами фінансово-господарського контролю визначає ревізії, тематичні перевірки, аудит [2, с. 52].

Ревізія – один із способів економічного контролю, його складова частина. Вона походить від латинського *revisio* – перегляд, що і покладено в основу цього способу контролю – контрольне дослідження здійснених господарських операцій з метою виявлення дотримання їх законності, достовірності та економічної доцільності, тобто ревізія є способом наступного контролю, яка здійснюється переважно на підставі документальних джерел.

За допомогою ревізій забезпечують систематичний контроль за збереженням і раціональним використанням всіх форм власності. Вони сприяють всебічному виявленню резервів та підвищенню ефективності виробництва. За результатами ревізій розробляють заходи щодо усунення виявлених недоліків і приймають рішення про притягнення до матеріальної та адміністративної відповідальності, чим досягається висока оперативність і дієвість даного способу економічного контролю [16, с. 11].

Щодо документального податкового контролю, то виділяються наступні прийоми: формальна, логічна і арифметична перевірка документів; юридична оцінка господарських операцій, відображених у документах; зустрічна перевірка, яка ґрунтується на тому, що перевіряєма операція знаходить відображення в аналогічних документах організації – контрагента і в інших документах та облікових записах; економічний аналіз.

Фактичний контроль передбачає використання таких методів, як: облік платників податків; дослідження документів; отримання пояснень (допит свідків); огляд приміщень і предметів; інвентаризація; залучення фахівця; зіставлення даних про витрати фізичних осіб їх доходам; експертиза; екстраполяція [30, с. 115].

У міжнародних стандартах з аудиту поняття «аудит» розкривається як «перевірка фінансових звітів або віднесеної до них фінансової інформації об'єкта незалежно від того, приносить прибуток або ні, його розміри і форми організації, коли така перевірка здійснюється з метою вираження подальшої думки» [28, с. 9].

Розвиваючи цю тему, А. Аренса і Дж. К. Лоббека указують на наступне визначення суті аудиту «це процес, за допомогою якого компетентний незалежний працівник нагромаджує і оцінює свідчення про інформацію, яка підлягає кількісній оцінці і належать до специфічної господарської діяльності, з метою визначення і вираження у своєму висновку ступінь відповідності цієї інформації встановленим критеріям» [5, с. 7].

Аудит поєднує приватно-правові та публічно-правові засади, при регулюванні цього виду діяльності використовуються як диспозитивний, так і імперативний методи. Так, зокрема, аудит – це форма фінансового контролю, яка спрямована на запобігання фінансовим правопорушенням, забезпечення фінансової дисципліни, сприяння ефективності використання майна, додержання правил ведення бухгалтерського обліку та достовірність фінансової звітності.

Адміністративно-правова інфраструктура детінізації економічних відносин включає адміністративно-правові норми, що визначають об'єкти контролю, суб'єктів контролю, їх функції та адміністративно-процесуальні процедури реалізації цих функцій з метою протидії тіньовим проявам. Такі адміністративно-правові норми закріплені в законах України, підзаконних нормативно-правових актах (постановах Кабінету міністрів), відомчих нормативно-правових актах (наказах тощо) [33, с. 44].

Аудиторський контроль відноситься до зовнішнього фінансового контролю, що здійснюється поряд з державним, місцевим, відомчим фінансовим контролем та контролем власника. У них різні об'єкти та завдання, хоча багато спільного у прийомах, та, по суті, в кінцевій меті – зміцнення фінансової дисципліни.

3.2. Проведення контролю необоротних активів в закладах освіти

Процес здійснення контролю на будь-якому підприємстві розпочинається з формування мети та завдань здійснення контролю, що відображено на рис. 3.1.

Рисунок 3.1. Завдання контролю необоротних активів ВСП
«Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Об'єктом контролю необоротних активів товариства є операції за їх участі.

Суб'єкти своєю чергою можна поділити на наступні групи:

1. Суб'єкти, які здійснюють контрольну діяльність ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»:
 - Ревізійна комісія;
 - Аудитори зовнішні;
 - Інвентаризаційна комісія.
2. Суб'єкти, які несуть функціональні обов'язки ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»:
 - Керівник підприємства;
 - Головний бухгалтер та бухгалтерський відділ;
 - Економіст та фінансовий відділ.
3. Суб'єкти ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», які в разі необхідності здійснюють контрольні функції:

- Керівники підрозділів;
- Спеціалісти;
- Матеріально-відповідальні особи.

Основні етапи аудиту наявності, стану збереження та використання основних засобів можливо згрупувати наступним чином:

- перевірка фактичної наявності та умов збереження основних засобів;
- перевірка повноти та своєчасності проведення інвентаризацій основних засобів і достовірності відображення їх результатів в обліку;
- перевірка ведення інвентарного обліку об'єктів основних засобів - вибіркового контролю режиму експлуатації виробничих основних засобів.

Наявність окремих об'єктів основних засобів перевіряють за даними інвентарних списків (ф. № ОЗ-9) через зіставлення з інформацією інвентаризаційних описів за видами основних засобів:

1. Інвентаризаційний опис основних засобів (ф. № інв-1).
2. Актів інвентаризації незавершених ремонтів основних засобів (ф. № інв-10).
3. Інвентаризаційних описів земельних угідь (ф. № інв-2 с.г.).
4. Інвентаризаційних описів багаторічних насаджень (ф. № інв-3 с.г.).
5. Інвентаризаційний опис дорогоцінних металів, що містяться у напівфабрикатах, вузлах і деталях обладнання, приладах та інших виробках (ф. № інв-8а),

а також шляхом огляду й перерахунку безпосередньо на місцях їх знаходження та експлуатації.

Якість аудиту нематеріальних активів тісно взаємопов'язана з методикою аудиту. Аудитор повинен дотримуватись методики проведення аудиту нематеріальних активів, яка впливає на якість аудиту і надання аудиторських послуг.

Чим вище якість інформації, сформованої в системі бухгалтерського обліку, тим вище якість проведеного аудиту, а також вище впевненість користувача професійної думки аудитора в правильності прийняття та здійснення економічних

рішень в майбутньому.

Особливої уваги під час проведення аудиту необоротних активів заслуговує оцінка системи внутрішнього контролю, що має безпосередній вплив як на якість облікової інформації, так і на результат проведеної аудиторської перевірки.

Формується наказ про чергову щорічну інвентаризацію необоротних активів, який має на меті визначити відповідальних осіб та напрям перевірки.

Визначається склад інвентаризаційної комісії керівником якої є керівник ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ». Проведення інвентаризації не може бути забезпечено однією комісією через великі обсяги роботи, тому в наказі формуються робочі інвентаризаційні комісії.

До їх складу включаються представники усіх підрозділів. Формуються бланки інвентаризаційних документів та врегульовуються питання відсутності членів інвентаризаційних комісій.

До документів, що оформлюються під час інвентаризації на ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» належать:

1. Інвентаризаційні описи.
2. Загальні відомості активів та зобов'язань.
3. Інвентаризаційні акти.
4. Протоколи проведення інвентаризації.

Джерелами фактографічних даних для контролю операцій з основними засобами та нематеріальними активами є інформація за:

- 1) договорами купівлі-продажу об'єктів;
- 2) договорами на капітальне будівництво;
- 3) архітектурно-технічними паспортами;
- 4) розрахунками кошторисами;
- 5) актами прийому-передачі;
- 6) актами на списання;
- 7) картками (книгами, відомостями) інвентарного обліку;
- 8) розрахунками нарахування амортизації;
- 9) записами в облікових регістрах за рахунками:

- 10 "Основні засоби";
- 11 "Інші необоротні матеріальні активи";
- 12 "Нематеріальні активи";
- 13 "Знос необоротних активів";
- 15 "Капітальні інвестиції";
- 18 "Інші необоротні активи";
- Журнал 4;
- відомості аналітичного обліку №№ 4.1, 4.2, 4.3;
- баланс (ф. №1);
- звіт про фінансові результати (ф. № 2);
- звіт про власний капітал (ф. № 4);
- примітки до річної фінансової звітності (ф. № 5).

Головною метою аудиту об'єктів основних засобів є встановлення відповідності застосовуваної організації способу обліку, оподаткування операцій із руху основних засобів нормативним актам. Іншими словами, це вираження думки про те, що в бухгалтерському обліку та бухгалтерській звітності об'єкти основних засобів складено достовірно.

Своєчасне проведення аудиторської перевірки правильності обліку та використання основних засобів дозволить уникнути багатьох неприємностей.

При досягненні цієї мети аудитор має:

- оцінити систему внутрішнього контролю перевіреної організації;
- розробити програму аудиторських процедур по суті;
- визначити методи перевірки.

При перевірці системи внутрішнього контролю аудитор повинен виявити наявність розпорядчих документів, що закріплюють способи ведення обліку операцій, пов'язаних із рухом основних засобів.

Детально вивчити порядок документального оформлення фактів господарської діяльності, розглянути форми обліку пов'язаних з об'єктами основних засобів, затверджені схеми та графіки документообігу.

Щоб переконатися, чи достовірні системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю, аудитор має провести тестування.

У ході проведення аудиту основних засобів необхідно:

- враховувати призначення та необхідність основних засобів у складі майнового комплексу організації, а також їх роль забезпечення ефективності та безперервності виробничої діяльності;
- враховувати певну обмеженість, умовність інформації, що міститься у бухгалтерській звітності.

Під час проведення аудиту основних засобів використовуються такі аудиторські процедури:

- Інспектування (перевірка записів, документів);
- Встановлювати кількісний вплив операцій з основними коштами (насамперед великих) на фінансовий стан та фінансові результати організації;
- Перерахунок (перевірка точності арифметичних розрахунків у первинних документах та бухгалтерських записах або виконання аудитором самостійних розрахунків);
- Аналітичні процедури (аналіз та оцінку отриманої аудитором інформації).

Джерелами інформації для перевірки операцій з основними коштами є:

- Договори купівлі-продажу основних засобів;
- акти (накладні) приймання-передачі основних засобів,
- акти приймання-передачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів,
- Описи інвентарних карток,
- Інвентарні книжки, інвентарні списки основних засобів, картки обліку руху основних засобів,
- Акти на списання основних засобів.

Аудит основних засобів включає наступні етапи:

1. Здійснення оцінки наявності та збереження об'єктів основних коштів.
2. Перевірка дотримання умов для віднесення майна до основним засобам.

3.Здійснення перевірки документального оформлення та обліку основних коштів.

4.На підставі даних обліку та первинних облікових документів перевірити своєчасність зарахування об'єктів до складу основних коштів та правильність формування первісної вартості названих активів.

5.Перевірка правильності нарахування амортизації основних коштів для цілей бухгалтерського та податкового обліку.

Основні помилки, які виявляються під час аудиту об'єктів основних засобів та дії аудитора після закінчення перевірки: Виявивши невідповідність між фактичною наявністю основних засобів та обліковими даними, аудитор з'ясовує причини відхилень.

Доказом присутності порушень може бути порівняльна відомість. Її дані допомагають інформаційною базою для здійснення наступних процедур. За підсумками інвентаризації аудитор формує інформацію за власними, орендованими та тими, що знаходяться на особливому зберіганні основних засобів.

Інвентаризуючи будівлі, споруди та іншу нерухомість, аудитор перевіряє наявність документів, що підтверджують право власності, зареєстроване у встановленому порядку у відповідній установі юстиції. При інвентаризації проводиться огляд об'єктів за місцями зберігання та експлуатації.

Якщо під час перевірки виявлено невраховані об'єкти, аудитор повинен визначити причини, з яких основні засоби не відображені в обліку. Непридатні до експлуатації предмети відображаються в окремому інвентаризаційному описі.

Аудитор необхідно переконатися в наступному:

- основні засоби відповідають критеріям, обумовленим у положеннях з бухгалтерського обліку, оцінені та відображені у звітності відповідно до облікової політики;

- права організації на основні засоби не обтяжені;

- придбані основні засоби відображені в обліку та звітності у правильній оцінці та у відповідному звітному періоді;

– всі відображені у звітності основні засоби справді існують.

Методичними прийомами контролю основних засобів і нематеріальних активів є:

- 1) інвентаризація;
- 2) вибіркові та суцільні спостереження;
- 3) обстеження та тематичні перевірки;
- 4) економічний аналіз;
- 5) методи перевірки облікової документації (фактична та зустрічна перевірка, перевірка суті та змісту операції, зіставлення документів з обліковими реєстрами аналітичного і синтетичного обліку, аналітична і логічна перевірка та зіставлення даних аналітичного обліку з даними синтетичного обліку).

3.3. Напрямки вдосконалення контролю необоротних активів в закладах освіти

Для удосконалення аудиту необоротних активів уВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» було розроблено загальний план внутрішнього аудиту та його програму, в яких деталізовано процедуру перевірки і необхідні робочі документи.

Щодо проблем аналізу необоротних активів, то найбільш суттєвою є проблема відсутності нормативного регулювання аналізу необоротних активів, та рекомендаційних актів. Доступна інформація вже застаріла та потребує оновлення. Також відсутня єдина методика та система коефіцієнтів, що необхідні для здійснення аналізу необоротних активів. Тому рекомендаціями для підприємства стосовно удосконалення процедури аналізу може бути консультація спеціалістів стосовно застосування потрібних показників аналізу необоротних активів.

Отже, бухгалтерський облік та контроль на підприємстві потребує незначних змін та удосконалення, перш за все в методико-організаційних аспектах.

Наведені рекомендації можуть призвести до покращення документообігу на ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», особливо в ускладнених та віддалених умовах роботи ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ».

Запропоновані етапи внутрішнього аудиту для ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» відображено на рис. 3.2.

Рисунок 3.2. Розроблені етапи проведення внутрішнього аудиту необлікових активів (зокрема, основних запасів, необоротних активів) ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Особливе значення для проведення внутрішнього аудиту має опитування

працівників ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», яке необхідно проводити з метою дослідження мети та обсягів перевірки та гарантування визначення усіх етапів внутрішнього аудиту.

Опитування може здійснюватися як у письмовій, так і усній формі, що і відображено на рис. 3.3.

Рисунок 3.3. Переваги різних видів прийому опитування під час проведення внутрішнього аудиту ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Рекомендовано обирати вид опитування з урахуванням конкретних обставин справи, бажаного результату, дієвості чого чи іншого методу під час взаємодії з конкретною посадовою особою ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»..

Окрім того, особа, яка проводить внутрішній аудит ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» має на власний розсуд обирати модель поведінки щодо

одночасного повідомлення або неповідомлення усім працівникам підприємства про проведення опитування.

Розроблено і запропоновано до використання наступну схему проведення усного опитування під час здійснення внутрішнього аудиту для ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», враховуючи специфіку його підприємницької діяльності (рис. 3.4).

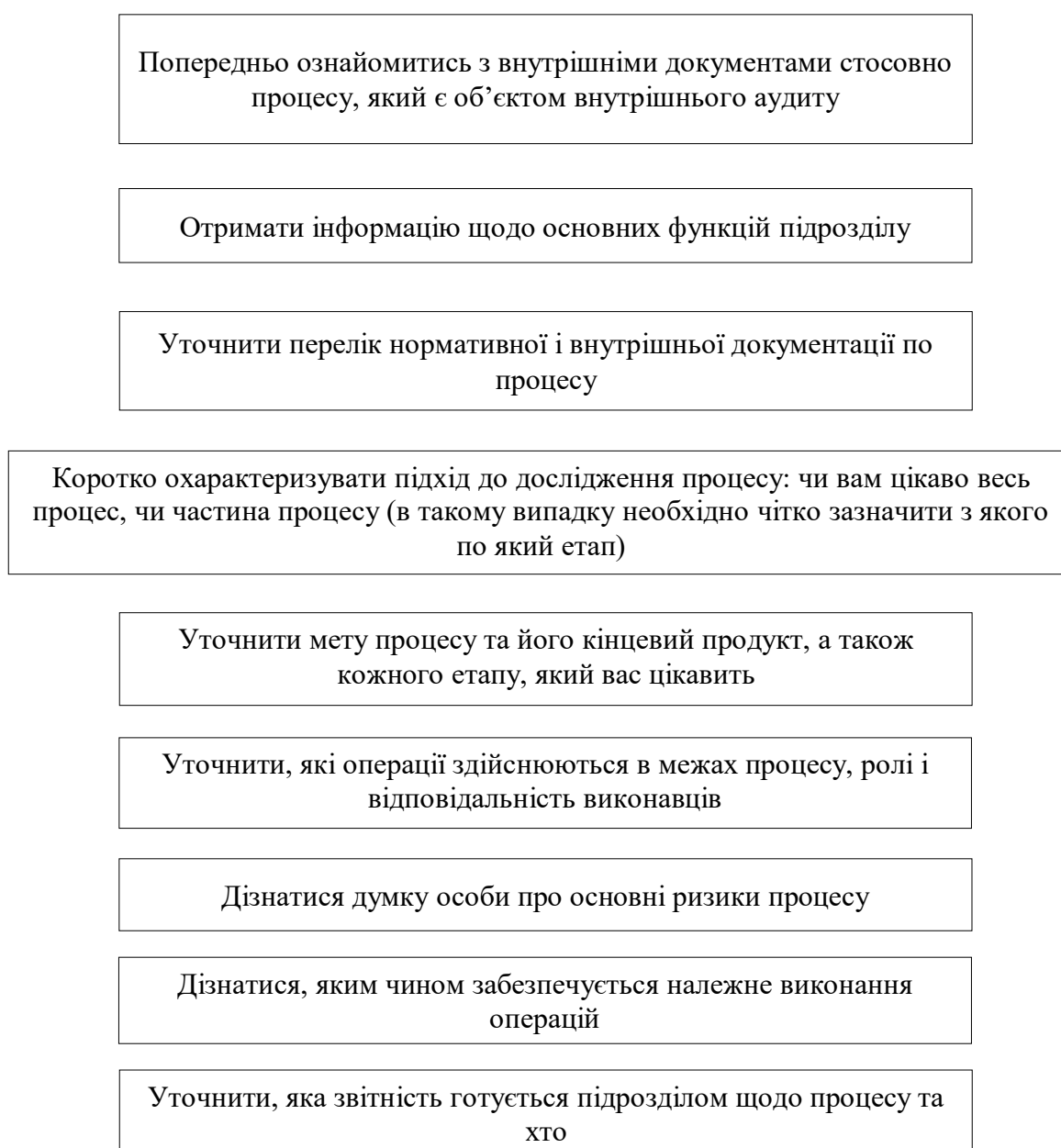

Рисунок 3.4. Схема проведення усного опитування працівників ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» під час здійснення внутрішнього аудиту

Для усунення існуючих недоліків в перевірці основних засобів і підвищення ефективності їх контролю в подальшому на підприємстві можна провести внутрішню перевірку основних засобів. Контролер відрізняється від ревізора суттю підходу до перевірки. Його дії консультаційні, він знає не лише бухгалтерський облік і звітність, а й економічні закони, юридичні права. Контрольор не так намагається знайти цифрові і сумарні помилки, як дає огляд методу ведення бухгалтерського обліку підтвердження чи спростування результатів діяльності підприємства.

Контролерську перевірку треба провести загальну за запропонованою схемою, поставивши перед нею наступні завдання:

1. Перевірка стану обліку, наявності зберігання ефективності використання основних засобів.
2. Встановлення обґрунтованості правильності оформлення надходження і вибуття.
3. Перевірка правильного нарахування зносу і віднесення витрат на ремонт основних засобів.
4. Перевірка правомірності реалізації основних засобів, а також їх оцінка при реалізації.
5. Перевірка своєчасності і правомірності віднесення результатів від ліквідації на фінансово-господарську діяльність підприємства.
6. Перевірка достовірності віднесення суми переоцінок на рахунки бухгалтерського обліку.

Згідно наказу керівника підприємства бухгалтерія та всі виробничі підрозділи повинні будуть забезпечувати всебічну допомогу при проведенні перевірки, а на головного бухгалтера буде покладено контроль за своєчасним представленням для перевірки первинних та зведених документів. При проведенні перевірки необхідно звернути увагу на:

- 1) перевірку вибуття основних засобів;
- 2) відображення в обліку безоплатно переданих основних засобів;

3) звіряння залишків по зведеним документам з оборотами в Головній книзі, особливо на оприбуткування основних засобів;

4) перевірку правильності відображення даних.

Одним з таких питань є проблема складності оцінки основних засобів, яка полягає у виборі вартості, за якою слід їх вимірювати. Традиційним і найбільш методично розробленим способом оцінки в національній обліковій практиці є відображення основних засобів за первісною вартістю, яка складається з фактичних витрат на їх виробництво і придбання.

Проте при оцінці основних засобів в умовах інфляційних процесів, застосування первісної вартості може привести до негативних наслідків. Навіть за умов незмінних цін, потенціал основних засобів не є незмінним, оскільки скорочується строк їх служби, вони стають морально застарілими.

Висновки до розділу 3

1. Державний контроль у сфері освіти можна охарактеризувати як процес, що містить п'ять послідовних стадій:

1) підготовча стадія, яка охоплює два різні види планування;

2) змістовно-технологічна, що містить активні дії суб'єктів контролю із застосуванням різних методів і методик отримання реальної інформації про стан об'єкта або певних предметів, включаючи встановлення ідентичності розбіжностей (виявлення, кількісна оцінка), документування інформації;

3) підсумкова, що передбачає оцінювання стану об'єкта чи стану певних предметів на ньому, вироблення і оформлення рішення суб'єктів контролю, обговорення такого;

4) інформування про результати контролю;

5) контроль за виконанням рішень, прийнятих за підсумками контролю.

2. Основні етапи аудиту наявності, стану збереження та використання основних засобів можливо згрупувати наступним чином:

- перевірка фактичної наявності та умов збереження основних засобів;

- перевірка повноти та своєчасності проведення інвентаризацій основних засобів і достовірності відображення їх результатів в обліку;
- перевірка ведення інвентарного обліку об'єктів основних засобів;
- вибірковий контроль режиму експлуатації виробничих основних засобів.

3. Для удосконалення аудиту необоротних активів уВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» було розроблено загальний план внутрішнього аудиту та його програму, в яких деталізовано процедуру перевірки і необхідні робочі документи.

Щодо проблем аналізу необоротних активів, то найбільш суттєвою є проблема відсутності нормативного регулювання аналізу необоротних активів, та рекомендаційних актів. Доступна інформація вже застаріла та потребує оновлення. Також відсутня єдина методика та система коефіцієнтів, що необхідні для здійснення аналізу необоротних активів. Тому рекомендаціями для підприємства стосовно удосконалення процедури аналізу може бути консультація спеціалістів стосовно застосування потрібних показників аналізу необоротних активів.

Отже, бухгалтерський облік та контроль на підприємстві потребує незначних змін та удосконалення, перш за все в методико-організаційних аспектах.

ВИСНОВКИ

За результатами виконання кваліфікаційної роботи було зроблено наступні висновки:

1. Необоротні активи можна назвати необіговими активами, основними активами, довгостроковими активами тощо. Дивлячись на визначення, ми вже бачимо, що поняття необоротних активів є неоднозначним. Зокрема, в зарубіжній літературі часто немає уніфікованого терміну, але відображені окремі складові довгострокових активів: основні засоби, нематеріальні активи тощо. У радянський період економічного розвитку нематеріальних активів як таких не існувало, тому необоротні активи називали основними засобами, які розрізняли у матеріальній формі. Багато авторів необоротні активи називають основним капіталом, до якого входять матеріальні активи, фінансові інвестиції, нематеріальні активи.

2. Необоротні активи бюджетних установ залежно від їхньої функціональної ролі (за видами) поділяють на певні види. Основні засоби – це матеріальні цінності, які установа багаторазово використовує в процесі виконання основних функцій, надання послуг, експлуатації з очікуваним терміном експлуатації понад один рік та максимізації вартості, за винятком податків і зборів на додану вартість 6000 грн.;

Інші необоротні матеріальні активи – це всі інші необоротні активи, що знаходяться в реальній формі і не входять до переліку основних засобів;

Незавершене капітальне будівництво – це сума незавершених капітальних вкладень та кількість будівель і будівельних матеріалів, які не будуть введені в експлуатацію з певної дати.

3. Нормативно-правове регулювання питань методології бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності здійснюється Міністерством фінансів, яке затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та інші нормативно-правові акти в межах його повноважень. Міністерством фінансів було розроблено і затверджено 18 положень (стандартів) бухгалтерського обліку,

План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ, Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ та ін.

4. ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» є відокремленим структурним підрозділом Національного транспортного університету без права юридичної особи.

ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» наділений окремими правами фінансово-господарської самостійності, зокрема:

- 1) правом вести самостійний баланс;
- 2) відкривати реєстраційний рахунок в органах державної казначейської служби з правом мати окремий код мережі фінансування;
- 3) відкриття рахунків в банківських установах;
- 4) правом мати печатку із зображенням Державного герба України, штамп та емблему, зразки яких затверджуються Університетом.

Основним видом діяльності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» є освітня діяльність у сфері фахової передвищої освіти. ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» може проводити дослідницьку та/або творчу мистецьку, та/або спортивну діяльність, забезпечувати поєднання теоретичного навчання з навчанням на робочих місцях.

5. Організація обліку необоротних активів ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» здійснюється відповідно до нормативно-правових актів.

На підприємстві проводиться облік як основних запасів, так й інших необоротних активів, що здійснюється за допомогою методів аналітичного та синтетичного обліку.

6. Основними шляхами удосконалення організації обліку необоротних матеріальних активів є раціоналізація форм первинних документів, адаптованих до сучасних вимог.

Без первинних документів установа не може відобразити в обліку свої господарські операції.

Щоб оформити господарські операції із запасами, установа має розробити та затвердити форми первинних документів. Ці форми затверджують у розпорядчому документі про організацію бухгалтерського обліку.

7. Державний контроль у сфері освіти можна охарактеризувати як процес, що містить п'ять послідовних стадій:

- 1) підготовча стадія, яка охоплює два різні види планування;
- 2) змістовно-технологічна, що містить активні дії суб'єктів контролю із застосуванням різних методів і методик отримання реальної інформації про стан об'єкта або певних предметів, включаючи встановлення ідентичності розбіжностей (виявлення, кількісна оцінка), документування інформації;
- 3) підсумкова, що передбачає оцінювання стану об'єкта чи стану певних предметів на ньому, вироблення і оформлення рішення суб'єктів контролю, обговорення такого;
- 4) інформування про результати контролю;
- 5) контроль за виконанням рішень, прийнятих за підсумками контролю.

8. Основні етапи аудиту наявності, стану збереження та використання основних засобів можливо згрупувати наступним чином:

- перевірка фактичної наявності та умов збереження основних засобів;
- перевірка повноти та своєчасності проведення інвентаризацій основних засобів і достовірності відображення їх результатів в обліку;
- перевірка ведення інвентарного обліку об'єктів основних засобів;
- вибірковий контроль режиму експлуатації виробничих основних засобів.

9. Для удосконалення аудиту необоротних активів уВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ» було розроблено загальний план внутрішнього аудиту та його програму, в яких деталізовано процедуру перевірки і необхідні робочі документи.

Щодо проблем аналізу необоротних активів, то найбільш суттєвою є проблема відсутності нормативного регулювання аналізу необоротних активів, та рекомендаційних актів. Доступна інформація вже застаріла та потребує оновлення. Також відсутня єдина методика та система коефіцієнтів, що необхідні

для здійснення аналізу необоротних активів. Тому рекомендаціями для підприємства стосовно удосконалення процедури аналізу може бути консультація спеціалістів стосовно застосування потрібних показників аналізу необоротних активів.

Отже, бухгалтерський облік та контроль на підприємстві потребує незначних змін та удосконалення, перш за все в методико-організаційних аспектах.

ДОДАТКИ

Додаток А

“Баланс”

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку в державному секторі 101 «Положення фінансової
звітності»

	Дата (рік, місяць, час)	КОДИ		
		2022	01	01
Установа	Відокремлений структурний підрозділ			
Територія	"Надвірнянський фаховий коледж Національного транспортного університету"	за ЄДРПОУ	38651796	
Організаційно-правова форма господарювання	Надвірнянська	за КАТОПТ	UA26120070010010041	
Орган державного управління	Філія (інший відокремлений підрозділ)	за КОПФГ	610	
Вид економічної діяльності	Міністерство освіти і науки України	за КОДУ	11085	
Одиниця виміру: грн	Фахова передвища освіта	за КВЕД	85.41	
Періодичність: річна				

БАЛАНС
на 01 січня 2022 року

Форма №1-дс

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ			
<i>Основні засоби:</i>	1000	18891925	18589464
первісна вартість	1001	41267376	41766224
знос	1002	22375451	23176760
<i>Інвестиційна нерухомість:</i>	1010	-	-
первісна вартість	1011	-	-
знос	1012	-	-
<i>Нематеріальні активи:</i>	1020	57491	57491
первісна вартість	1021	72201	72201
накопичена амортизація	1022	14710	14710
Незавершені капітальні інвестиції	1030	-	-
<i>Довгострокові біологічні активи:</i>	1040	-	-
первісна вартість	1041	-	-
накопичена амортизація	1042	-	-
Запаси	1050	1753878	1564685
Виробництво	1060	-	-
Поточні біологічні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	20703294	20211640
II. ФІНАНСОВІ АКТИВИ			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1100	-	-
<i>Довгострокові фінансові інвестиції, у тому числі:</i>	1110	-	-
цінні папери, крім акцій	1111	-	-
акції та інші форми участі в капіталі	1112	-	-
<i>Поточна дебіторська заборгованість:</i>			
за розрахунками з бюджетом	1120	-	-
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1125	-	-
за наданими кредитами	1130	-	-

за виданими авансами	1135	-	-
за розрахунками із соціального страхування	1140	7018	72229
за внутрішніми розрахунками	1145	-	-
інша поточна дебіторська заборгованість	1150	10952	2335
Поточні фінансові інвестиції	1155	-	-
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти розпорядників бюджетних коштів та державних цільових фондів у:</i>			
національній валюті, у тому числі в:	1160	318093	437436
касі	1161	-	-
казначействі	1162	318093	437436
установах банків	1163	-	-
дорозі	1164	-	-
іноземній валюті	1165	-	-
<i>Кошти бюджетів та інших класифікацій на:</i>			
єдиному казначейському рахунку	1170	-	-
рахунках в установах банків, у тому числі в:	1175	-	-
національній валюті	1176	-	-
іноземній валюті	1177	-	-
Інші фінансові активи	1180	-	-
Усього за розділом II	1195	336063	512000
III. ВИТРАТИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1200	40210	6626
БАЛАНС	1300	21079567	20730266

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ			
Внесений капітал	1400	32284644	32783492
Капітал у дооцінках	1410	5796874	5796874
Фінансовий результат	1420	-17008969	-17922329
Капітал у підприємствах	1430	-	-
Резерви	1440	-	-
Цільове фінансування	1450	-	-
Усього за розділом I	1495	21072549	20658037
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
<i>Довгострокові зобов'язання:</i>			
за цінними паперами	1500	-	-
за кредитами	1510	-	-
інші довгострокові зобов'язання	1520	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1530	-	-
<i>Поточні зобов'язання:</i>			
за платежами до бюджету	1540	1433	2695
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1545	-	-
за кредитами	1550	-	-
за одержаними авансами	1555	-	-
за розрахунками з оплати праці	1560	5585	69534
за розрахунками із соціального страхування	1565	-	-
за внутрішніми розрахунками	1570	-	-
інші поточні зобов'язання, з них:	1575	-	-
за цінними паперами	1576	-	-
Усього за розділом II	1595	7018	72229

III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	1600	-	-
IV. ДОХОДИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1700	-	-
БАЛАНС	1800	21079567	20730266

Керівник (посадова особа)

Ростислав НАГОРНИЙ

Головний бухгалтер (спеціаліст,
на якого покладено виконання
обов'язків бухгалтерської служби)

Ганна ШПИНТА

Додаток Б

“Звіт про фінансові результати”

Додаток 2
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку в державному секторі 101 «Підання фінансової
звітності»

		КОДИ		
		Дата (рік, місяць, число)	2022	01
Установа	Відокремлений структурний підрозділ "Надвірнянський фаховий коледж Національного транспортного університету"	за ЄДРПОУ	38651796	
Територія	Надвірна	за КАТОТТГ	UA26120070010010041	
Організаційно-правова форма господарювання	Філія (інший відокремлений підрозділ)	за КОПФГ	610	
Орган державного управління	Міністерство освіти і науки України	за КОДУ	11085	
Вид економічної діяльності	Фахова передвища освіта	за КВЕД	85.41	
Одиниця виміру: грн				
Періодичність: річна				

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ за 2021 рік

Форма №2-дс

І. ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
ДОХОДИ			
<i>Доходи від обмінних операцій</i>		-	-
Бюджетні асигнування	2010	41685484	35211530
Доходи від надання послуг (виконання робіт)	2020	3267179	2334315
Доходи від продажу активів	2030	211	7569
Фінансові доходи	2040	-	-
Інші доходи від обмінних операцій	2050	8188	5017
Усього доходів від обмінних операцій	2080	44961062	37558431
<i>Доходи від необмінних операцій</i>			
Податкові надходження	2090	-	-
Неподаткові надходження	2100	-	-
Трансфери	2110	-	-
Надходження до державних цільових фондів	2120	-	-
Інші доходи від необмінних операцій	2130	135117	57150
Усього доходів від необмінних операцій	2170	135117	57150
Усього доходів	2200	45096179	37615581
ВИТРАТИ			
<i>Витрати за обмінними операціями</i>		-	-
Витрати на виконання бюджетних програм	2210	36764195	29532756
Витрати на виготовлення продукції (надання послуг, виконання робіт)	2220	3940202	3517592
Витрати з продажу активів	2230	-	-
Фінансові витрати	2240	-	-
Інші витрати за обмінними операціями	2250	12279	16836
Усього витрат за обмінними операціями	2290	40716676	33067184

<i>Витрати за необхідними операціями</i>			
Трансфери	2300	-	-
Інші витрати за необхідними операціями	2310	5305820	5459981
<i>Усього витрат за необхідними операціями</i>	<i>2340</i>	5305820	5459981
<i>Усього витрат</i>	<i>2380</i>	46022496	38527165
Профіцит/дефіцит за звітний період	2390	-926317	-911584

II. ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ (КОШТОРИСУ) ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ ВИДАТКІВ ТА КРЕДИТУВАННЯ БЮДЖЕТУ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Загальнодержавні функції	2420	-	-
Оборона	2430	-	-
Громадський порядок, безпека та судова влада *	2440	-	-
Економічна діяльність	2450	-	-
Охорона навколишнього природного середовища	2460	-	-
Житлово-комунальне господарство	2470	-	-
Охорона здоров'я	2480	-	-
Духовний та фізичний розвиток	2490	-	-
Освіта	2500	46022496	38527165
Соціальний захист та соціальне забезпечення	2510	-	-
УСЬОГО:	2520	46022496	38527165

III. ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ (КОШТОРИСУ)

Стаття	Код рядка	Загальний фонд			Спеціальний фонд		
		план на звітний рік із урахуванням змін	фактична сума виконання за звітний період	різниця (графа 4 мінус графа 3)	план на звітний рік із урахуванням змін	фактична сума виконання за звітний період	різниця (графа 7 мінус графа 6)
1	2	3	4	5	6	7	8
ДОХОДИ							
<i>Податкові надходження</i>	<i>2530</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Неподаткові надходження</i>	<i>2540</i>	-	-	-	-	-	-
Доходи від власності та підприємницької діяльності	2541	-	-	-	-	-	-
Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	2542	-	-	-	-	-	-
Інші неподаткові надходження	2543	-	-	-	-	-	-
Платіні надходження бюджетних установ	2544	-	-	-	-	-	-
<i>Доходи від операцій з капіталом</i>	<i>2550</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Офіційні трансфери, з них:</i>	<i>2560</i>	-	-	-	-	-	-
від органів державного управління	2561	-	-	-	-	-	-
Цільові фонди	2570	-	-	-	-	-	-
<i>Надходження державних цільових фондів</i>	<i>2580</i>	-	-	-	-	-	-
Надходження Пенсійного фонду України	2581	-	-	-	-	-	-

Надходження Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття	2582	-	-	-	-	-	-
Надходження Фонду соціального страхування України	2583	-	-	-	-	-	-
Інші надходження	2590	-	-	-	-	-	-
Усього доходів	2600	-	-	-	-	-	-
ВИТРАТИ							
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	2610	-	-	-	-	-	-
Використання товарів і послуг	2620	-	-	-	-	-	-
Обслуговування боргових зобов'язань	2630	-	-	-	-	-	-
Поточні трансфери, з них:	2640	-	-	-	-	-	-
органам державного управління інших рівнів	2641	-	-	-	-	-	-
Соціальне забезпечення	2650	-	-	-	-	-	-
Інші поточні видатки	2660	-	-	-	-	-	-
Нерозподілені видатки	2670	-	-	-	-	-	-
Придбання основного капіталу	2680	-	-	-	-	-	-
Капітальні трансфери, з них:	2690	-	-	-	-	-	-
органам державного управління інших рівнів	2691	-	-	-	-	-	-
Внутрішнє кредитування	2700	-	-	-	-	-	-
Зовнішнє кредитування	2710	-	-	-	-	-	-
Усього витрат	2780	-	-	-	-	-	-
Профіцит/дефіцит за звітний період	2790	-	-	-	-	-	-

IV. ЕЛЕМЕНТИ ВИТРАТ ЗА ОБМІННИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Витрати на оплату праці	2820	30135525	24042059
Відрахування на соціальні заходи	2830	6545253	5187507
Матеріальні витрати	2840	3209353	2795952
Амортизація	2850	814266	1024830
Інші витрати	2860	12279	16836
Усього	2890	40716676	33067184

Керівник (посадова особа)

Ростислав НАГОРНИЙГоловний бухгалтер (спеціаліст,
на якого покладено виконання
обов'язків бухгалтерської служби)Ганна ШПИНТА

Додаток В

“ Звіт про грошових коштів ”

Додаток 3
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку в державному секторі 101 «Положення фінансової
звітності»

			КОДИ		
			2022	01	01
Установа	Відокремлений структурний підрозділ "Надвірнянський фаховий коледж Національного транспортного університету"	за СДРПОУ	38651796		
Територія	Надвірна	за КАТОТТГ	UA26120070010010041		
Організаційно-правова форма господарювання	Філія (інший відокремлений підрозділ)	за КОПФГ	610		
Орган державного управління	Міністерство освіти і науки України	за КОДУ	11085		
Вид економічної діяльності	Фахова передвища освіта	за КВЕД	85.41		
Одиниця виміру: грн					
Періодичність: річна					

Звіт про рух грошових коштів за 2021 рік

Форма №3-дс

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від обмінних операцій:		-	-
бюджетні асигнування	3000	41685484	35211530
надходження від надання послуг (виконання робіт)	3005	3275796	2331850
надходження від продажу активів	3010	211	7569
інші надходження від обмінних операцій	3015	8188	5017
Надходження від необмінних операцій:		-	-
податкові надходження	3020	-	-
неподаткові надходження	3025	-	-
трансферти, з них:	3030	-	-
кошти трансфертів, отримані від органів державного управління	3031	-	-
надходження до державних цільових фондів	3040	-	-
інші надходження від необмінних операцій	3045	135117	57150
Надходження грошових коштів за внутрішніми операціями	3050	-	-
Інші надходження	3090	1911403	1891456
Усього надходжень від операційної діяльності	3095	47016199	39504572
Витрати за обмінними операціями:		-	-
витрати на виконання бюджетних програм	3100	36595618	29968829
витрати на виготовлення продукції (надання послуг, виконання робіт)	3110	3106317	2442563
		-	-
витрати з продажу активів	3115	-	-
інші витрати за обмінними операціями	3120	12279	16836
Витрати за необмінними операціями:		-	-
трансферти, з них:	3125	-	-

кошти трансфертів органам державного управління інших рівнів	3126	-	-
інші витрати за необмінними операціями	3130	5271239	5252965
Витрати грошових коштів за внутрішніми операціями	3135	-	-
Інші витрати	3180	1911403	1891456
Усього витрат від операційної діяльності	3190	46896856	39572649
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	119343	-68077
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від продажу:		-	-
фінансових інвестицій	3200	-	-
основних засобів	3205	-	-
інвестиційної нерухомості	3210	-	-
нематеріальних активів	3215	-	-
незавершених капітальних інвестицій	3220	-	-
довгострокових біологічних активів	3225	-	-
Надходження цільового фінансування	3230	476391	1160449
Інші надходження	3235	-	-
Усього надходжень від інвестиційної діяльності	3240	476391	1160449
Витрати на придбання:		-	-
фінансових інвестицій	3245	-	-
основних засобів	3250	476391	1160449
інвестиційної нерухомості	3255	-	-
нематеріальних активів	3260	-	-
незавершених капітальних інвестицій	3265	-	-
довгострокових біологічних активів	3270	-	-
Інші витрати	3285	-	-
Усього витрат від інвестиційної діяльності	3290	476391	1160449
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:		-	-
повернення кредитів	3300	-	-
отримання позик	3305	-	-
отримання відсотків (роялті)	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Усього надходжень від фінансової діяльності	3345	-	-
Витрати на:		-	-
надання кредитів	3350	-	-
погашення позик	3355	-	-
сплату відсотків	3360	-	-
Інші витрати	3380	-	-
Коригування	3385	-	-
Усього витрат від фінансової діяльності	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух коштів за звітний період	3400	119343	-68077
Залишок коштів на початок року	3405	318093	386170
Залишок коштів отриманий	3410	-	-
Залишок коштів перерахований	3415	-	-
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3420	-	-
Залишок коштів на кінець року	3425	437436	318093

* Надходження в натуральній формі

108542

76331

* Витрати в натуральній формі

108542

76331

Керівник (посадова особа)

Рославів НАГОРНИЙ

Головний бухгалтер (спеціаліст,
на якого покладено виконання
обов'язків бухгалтерської служби)

Ганна ШИШЕНТА

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Андросова О. Ф., Калугіна К. А. Методика аудиту основних засобів і нематеріальних активів та її вплив на якість аудита. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2011. №3. Т. 3. С. 250-255.
2. Білуха Т. М. Теорія фінансово-господарського контролю та аудиту : підручник. Київ : Вища школа. 1994. 364 с.
3. Білоусько В.С. Теорія бухгалтерського обліку : навчальний посібник / В.С. Білоусько, М.І. Беленкова. – К. : Алерта, 2010. – 402 с.
4. Бірюк О.Г. Облікова політика щодо основних засобів. *Облік і фінанси АПК*. 2016. № 3. С. 93-97.
5. Бланк І.А. Финансовый менеджмент; 2-е вид., перероб. ідоп. – К. : Ельга, Ніка-Центр, 2010. 656 с.
6. Брюханов М.Ю. Концепція підтримки капіталу як спосіб впливу вартість елементів звітності. URL: <http://www.finman.ru/articles/2010/2/4500.htm> (дата звернення 01.03.2022).
7. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік в бюджетних установах. Житомир : ПП "Рута", 2004. 325 с.
8. Бюджетні установи: бухгалтерський облік, оподаткування та звітність. Навч. посібник / за ред.. В.І. Лемішовського. – Львів. Бухгалтерський центр «Ажур», 2009. – 912 с.
9. Гавриловський О. С., Стащенко Ю. В. Поняття «необоротні активи» в обліковій практиці. Глобальні та національні проблеми економіки. *Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського*. 2017. № 19. С. 498–502.
10. Гуцаленко Л. В. Державний фінансовий контроль: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 424 с.
11. Даньків Й.Я. Економічний зміст прибутку та облік його використання в умовах трансформування економіки. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: "Економіка"*. 2005. Випуск 18. С. 222-229.

12. Дерій В. А. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві : курс лекцій. 2-ге вид., випр. і допов. Тернопіль : Джура, 2004. 92 с.

13. Кушнір С.М. Етапи державного контролю за діяльністю освітніх закладів України. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 3. С. 169-178.

14. Литвин І. І. Правові засади діяльності контролюючих суб'єктів у сфері надання освітніх послуг. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. Вип. 3(9). С. 191-195.

15. Литвиненко Е. Методика та організація контролю нефінансових активів бюджетних установ. *Українська наука : минуле, сучасне, майбутнє*. 2014. Вип. 19. С. 108-113.

16. Методи фінансового аналізу. URL: <http://www.expert-systems.com/articles/447> (дата звернення: 20.01.2022).

17. Михайлов М. Г., Телегунь М.І., Славкова О.П. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 384 с.

18. Наконечна Н. В. Контроль і ревізія : навчальний посібник. Львів : ЛДУВС, 2015. 178 с.

19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 "Нематеріальні активи": наказ М-ва фінансів України від 12 жовт. 2010 р. № 1202.

20. НП(С)БО 121 в державному секторі «Основні засоби» затверджено Наказом Міністерства фінансів України 12.10.2010р. за №1202, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01.11.2010р. за № 1017/18312 URL: http://minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main ?&cat_id = 83023&stind =11 (дата звернення 01.03.2022).

21. НП(С)БО 127 «Зменшення корисності активів», затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 24.12.2010р. за № 1629, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20.01.2011р. за № 92/18830, зі змінами, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 29.12.11 № 1798 URL:

http://minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?&cat_id=83023&stind=1 (дата звернення 01.03.2022).

22. Облік у бюджетних установах. Навч. посіб. [Верига Ю.А., Гладких Т.В., Артюк О.В., Кулявець Н.О., Мілька А.І.]. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 592 с.

23. Облік у бюджетних установах. Навч. посіб. – 2-ге вид. випр. – за ред. В.С. Леня. – К.: Каравела, 2017 – 564 с.

24. Олініченко І. В. Окремі питання застосування рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі. *Причорноморські економічні студії*. Випуск 13-1. 2017. С. 148–152.

25. Онищенко В. Інші необоротні матеріальні активи бюджетних установ: облік. URL: <https://www.budgetnyk.com.ua/article/436-nsh-neoborotn-materaln-aktivibyudjetnih-ustanov-oblk> (дата звернення 01.03.2022).

26. Онищенко В. Наказ про облікову політику | Положення про облікову політику. 2021. URL: <https://www.budgetnyk.com.ua/article/156-polojennya-pro-oblkovu-politiku> (дата звернення 01.03.2022).

27. Півторак М. В. Облік основних засобів у рибному господарстві : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / М.В. Півторак. Київ, 2006. 19 с.

28. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затверджений Наказом Міністерства фінансів України 31.12.2013 р. №1203. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14> (дата звернення 01.03.2022).

29. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=2755-17> (дата звернення 01.03.2022).

30. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затверджений Наказом Міністерства фінансів України 29.12.2015 р. №1219 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16> (дата звернення 01.03.2022).

31. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України

від 16.07.99 № 996. URL:<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/law/main.cgi> (дата звернення 01.03.2022).

32. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України № 11 від 23.01.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15#Text> (дата звернення 01.03.2022).

33. Семеген Л. Г. Суть та нормативно-правове забезпечення організації обліку інших необоротних матеріальних активів. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/sut-ta-normativno-pravove-zabezpechennya-organizacii-obliku-inshih-neoborotnih-materialnih-aktiviv.html> (дата звернення 01.03.2022).

34. Татарова Т. О. Особливості податкової перевірки як форми податкового контролю. *Вісник Чернівецького національного університету "Одеська юридична академія"*. 2016. №4. С. 113-122.

35. Філософська Енциклопедія. Т. 2/за ред. Константинова. Молдова : Енциклопедія, 1967. 124 с.

36. Хома С. В., Сплавник Т. М. Теоретичні основи обліку основних засобів в закладах освіти. *Інновації в обліково-аналітичному забезпеченні та управлінні фінансово-економічною безпекою держави, регіону, суб'єктів господарювання – міждисциплінарний підхід* : матеріали VII міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. для здобувачів вищ. освіти і молодих науковців, 15 лист. 2018 р. Харків, 2018. С. 390–393.

37. Шара Є.Ю., Андрієнко О.М., Жидєєва Л.І. Облік в бюджетних установах Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011 р. 440 с.

38. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Знання, 2004. – 447 с.

39. Шило В.П. Бухгалтерський облік: концептуальні основи теорії : навч. посіб. / В.П. Шило, Н.І. Верхоглядова, С.Б. Ільїна. – К. : Кондор, 2011. – 172 с.

